

Verksamhetsberättelse 2022

Teknikförvaltningen

Fastställt av tekniska nämnden
Framtagen av teknikförvaltningen

Datum 2023-02-08

Gäller 2022

Ärendenr Rapportering 2022

Version [1.0]

Verksamhetsberättelse 2022

Innehåll

1 Sammanfattning	1
2 Händelser av väsentlig betydelse	3
3 Förväntad utveckling	4
4 Måluppfyllelse samhällsperspektivet	6
5 Måluppfyllelse verksamhetsperspektivet	14
6 Kvalitetsberättelse	20
6.1 Inkomna synpunkter	23
7 Väsentliga personalförhållanden	24
7.1 Personalvolym	25
7.2 Sjukfrånvaro	26
7.3 Lönebildning	27
8 Ekonomisk uppföljning	28
Årets resultat	28
Nettokostnadsutveckling	31
Investeringar	33

1 Sammanfattning

Pandemins efterdyning och effekterna av kriget i Ukraina framträder tydligt i förvaltningens olika verksamheter. Både driftskostnader och kostnaderna för våra investeringar har ökat. Det mest påtagliga är ökade, och på vissa ställen kraftigt, kostnader för drivmedel och byggnadsmaterial. Tack vare att en betydande del av våra elinköp varit säkrade har effekten av elkrisen varit hanterbara. Vad framtiden kommer att medföra avseende elpriserna är i dagsläget dock svårt att förutse.

Utbytet av fordonsflottan, som till stor del utgörs av regionens bilpool, har inte kunnat genomföras som planerat då leveranstiden av nya fordon varit osäker. Möjligheten att komma över biogasfordon har begränsats betydligt.

Inför sommaren 2022 förberedde sig förvaltningen på en repris av sommaren 2021 års besöksantal, vilket visade sig vara lyckosamt. Alla berörda verksamheter inom förvaltningen fungerade mycket bra och ett antal nya satsningar slog väl ut. Samarbetet med Gotlands Förenade Besöksnäring och andra organisationer visade sig vara lyckat kast och bidrog till att skapa en positiv bild av Gotland. Kryssningsverksamheten slog rekord även fast antalet anlöp inte helt nådde upp till det antal som hade planerats.

Förvaltningens hållbarhetsarbete, med fokus på den ekologiska hållbarheten, har intensifierats genom ett samarbete med Uppsala Universitet kring hur en hållbarhetsbudget tas fram och följs upp. För att ytterligare kunna accelerera hållbarhetsarbetet har en ny befattning som verksamhetsutvecklare med inriktning hållbarhet tillsatts.

Som en del av utvecklingen av samhällsbyggnadsprocessen bildades den nya exploateringsenheten. Den 1 oktober flyttades exploateringsfrågorna och ett tiotal medarbetare från teknikförvaltningen till samhällsbyggnadsförvaltningen. Ansvaret ligger dock fortsatt kvar på tekniska nämnden. Som en konsekvens av denna förändring har en sammanslagning av gata/park-avdelningen och mark- och trafikavdelningen skett och den nya park- och trafikavdelningen etablerades 1 januari 2023.

Möjligheten till en mer flexibel förläggning av var man arbetar är utan tvivel här för att stanna och skapar nya möjligheter för många att lägga sitt livspussel. Dock finns anledning till att vara uppmärksam på vilka effekter det medför i ledarskap och företagskultur. Vi ser att den spontana dialogen på raster och tillfälliga möten tunnans ut då kontoren blir tomma.

Förvaltningen har arbetat intensivt med aktiviteterna kopplade till de övergripande målen och måluppfyllelsen är på god väg och utvecklingen i de mål som avser samhällsbyggande och ekologisk hållbarhet visar på bra framsteg. Dock finns mycket kvar att göra vilket också syns i form av en hög aktivitet inom områdena. I verksamhetsperspektivet ser vi en positiv utveckling då det blir lättare att komma i kontakt med regionen vilket visar sig i en utvecklad kundtjänst. Det är dock svårt för förvaltningen att bedöma i vilken utsträckning teknikförvaltningens arbete påverkat Region Gotlands övergripande mål och därför är måluppfyllelsen inom de flesta områdena bedömda till ”Delvis uppfyllt”.

Utvecklingen av den ekonomiska styrningen fortgår och trots ett osäkert omvärldsläge ser vi en bättre följsamhet och precision i så väl prognoser som utfall.

Trots påverkan av omvärldsoron har förvaltningen som helhet lyckats med att nå budgeterat resultat. Några områden finns dock där ett positivt resultat inte kunnat nås. Kollektivtrafiken påverkas av höga drivmedelskostnader samt av effekter av pandemin som fortfarande hänger kvar. Avfallsverksamheten gick med ett underskott som dels beror på ökade driftskostnader och då framför allt på ökade drivmedelskostnader. Stora mängder deponimaterial har också inneburit ökade kostnader för avfallsskatt. Även gata/park-verksamheten har gått med underskott beroende på ökade drivmedelskostnader och på grund av snöväder i slutet av året.

Teknikförvaltningens helårsresultat är positivt jämfört med budget, 327 tusen kronor (-11,6 miljoner kronor). De skattefinansierade verksamheterna visar ett negativt utfall om -1,1 miljoner kronor (-9,7 miljoner kronor) och den avgiftsfinansierade verksamhetens utfall uppgår till 1,4 miljoner kronor (33,7). Utfallet för kollektivtrafiken är fortsatt negativt och uppgår för helåret till -18 miljoner kronor. Den allmänna kollektivtrafiken står för -12,5 miljoner kronor och samhällsbetalda resor för -5,5 miljoner kronor.

Förvaltningens investeringar uppgick till 347,4 miljoner kronor under 2022. VA har fortsatt haft en hög investeringstakt som för helåret uppgick till 111,7 miljoner kronor.

Många av de osäkerheter och risker som vi sett under större delen av 2022 kommer vi att ha anledning att vara uppmärksamma på framöver åtminstone under 2023.

2023 lovar att bli ett intressant år med många utmaningar. Den nya park- och trafikavdelningen ska få upp farten. Avfallsverksamheten kommer att genomgå en rad förändringar som dels syftar till att nå en ekonomisk balans men även till att åta sig nya uppgifter som nya lagstiftning och ändrade regelverk kräver. Kollektivtrafikens utmaningar måste tas omhand med målet att allt fler ser ett värde av att färdas kollektivt.

Förvaltningens klimatarbete som håller på att integreras i all verksamhet kommer att ta ett

ordentligt kliv framåt under året. Allt detta görs gemensamt av förvaltningens kompetenta och engagerade medarbetare.

2 Händelser av väsentlig betydelse

Sommaren

Teknikförvaltningen hade under hela året, sedan förra säsongen, förberett sig för att besöksmängden skulle bli liknande eller större än sommaren 2021. Med fokus på bemanning, renhållning och en hållbar vattenanvändning kunde teknikförvaltningen summera sommaren 2022 som mycket bra.

VA-avdelningen hade tillsammans med besöksnäringen ett mycket lyckat samarbete med fokus på att nå ut med budskapet om hållbar vattenanvändning. Bland annat syntes information på fastlandshamnarna, flyg, terminaler, turisttidningar, busshållplatser och i sociala medier. De 4000 dekaler med två olika spara vatten-budskap som togs fram delades genom Gotlands förenade besöksnäring ut till hotell och besöksanläggningar. Region Gotland, utsåg genom en tävling Gotlands fulaste (och torraste) gräsmatta, vilket skapade mycket uppmärksamhet även internationellt, däribland omnämnde i The Guardian. Förbrukningen av det kommunala dricksvattnet var flera procent lägre denna sommar jämfört med tidigare och förvaltningen tror, men jobbar med att utvärdera, att det finns kopplingar mellan de ökade kommunikationsinsatserna och den lägre förbrukningen.

Fler säsongsanställda anställdes för att kunna hantera renhållningen på både bad- och besöksplatser men även områden i Visby med stor nedskräpning. Projektet "Vi trampar mot framtiden" med ungdomar som både dag- och kvällstid cyklat runt på el-lådcyklar och tagit hand om skräp blev väldigt lyckat. Förvaltningen tog också hjälp av en entreprenör, Ellen och hästarna TickTack och Torp-Borr som också de utgjorde en miljövänlig och hållbar del i renhållningen av Visby. Ellen och hästarna var även med under sensommarens slätter för att främja den biologiska mångfalden. Förvaltningen har fått mycket positiv respons för sommarens renhållningsarbete via personliga samtal, telefonsamtal och mejl från både besökare och näringsliv som upplevt Visby som renare än någonsin. Däremot visar inte resultatet från SCB:s medborgarundersökning gällande nedskräpning att medborgaren tycker att den minskat. 58,6 procent tycker att nedskräpningen är densamma som tidigare år, 18,7 procent tycker att den ökat och 9,4 procent att den minskat. Förvaltningen kommer såklart att väga in undersökningens resultat men också ta med den goda responsen på vad som fungerat bra i förberedelser och genomförande inför kommande sommarsäsong.

Under sommaren hittades många döda fåglar längs Gotlands västra kust. Tillsammans med andra delar av Region Gotland och i samverkan med Länsstyrelsen har förvaltningen från vecka 29 dagligen avsatt både tid och resurser för att hantera frågor kring fågelinfluensan.

Det fruktansvärda mordet som skedde mitt i årets Almedalsvecka begicks i direkt anslutning till Donners plats och var en händelse som många i förvaltningen kom i direkt kontakt med. Delar av förvaltningen ingick i den tillfälliga krisledningsgrupp som upprättades i samband med mordet och förvaltningen ställde snabbt om och tog sig an den svåra och annorlunda situationen genom att både fortsätta med ordinarie verksamhet och genom att bistå Region Gotland och polisen med värdefull hjälp.

Kriget i Ukraina

Kryssningsverksamheten som under våren började se ljuset i tunneln efter pandemin fick ytterligare ett avbräck i och med kriget i Ukraina. 2022 blev tillslut ett rekordår med 169 anlöp och cirka 184 000 kryssningspassagerare. Det finns en tydlig trend att de nationella kryssningsfartygen är fullbokade medan den internationella verksamheten endast har en passagerarbeläggning på i genomsnitt knappt 50 procent. Kryssningsverksamheten är en global verksamhet där hamnverksamheten utgör en viktig kugge. Med stor osäkerhet i Europa kommer läget och säkerheten på Östersjön spela stor roll för kryssningsverksamheten.

En lång period med pandemi och oroligheter i Europa har medfört ökade materialpriser och marknaden är fortsatt instabil. Det medför svårigheter för förvaltningen att göra korrekta prisindikationer och kalkyler i investeringsprojekt och i förstudier för framtida projekt.

Kriget i Ukraina bidrar till att samtliga regionens verksamheter uppmanats att fylla sina förråd och lokala lager med det material som anses vara kritiskt för verksamheten. Detta har skapat stor efterfrågan och hög arbetsbelastning för förvaltningens varuförsörjningsavdelning. Avdelningen behöver fortsätta utvecklingen med att kunna hantera mer regelrätta kris- och beredskapslager i ordinarie verksamhet. För att detta ska vara möjligt behöves till exempel lokaler, lagersystem och arbetssätt anpassas efter det utvidgade uppdrag som verksamheten förväntas bära framöver.

Kollektivtrafik

För den allmänna kollektivtrafiken är utsikterna fortsatt något grumliga. Återhämtningen efter pandemin har gått lite bättre än förväntat och mätt i antal resenärer på helårsbasis har vi kunnat uppnå ca 97-98 procent av resenärsantalet jämfört med helår 2019. Det bör nämnas att sommaren 2022 (juni - augusti) hade kollektivtrafiken cirka 11-12 procent fler resenärer än motsvarande period 2019. Detta har fortsatt påverkat intäkterna samtidigt som kostnaderna inte har kunnat minska i samma omfattning. Ytterligare ekonomisk förstärkning till verksamheten behövs under kommande år. Under våren har en konsultrapport färdigställts och presenterats till både politik och tjänstepersoner. Nu återstår arbetet med att tjänstemannaorganisationen utvärderar rapporten och inkommer med förslag på ny kollektivtrafik för Gotland som bygger på rapporten. Ett kollektivtrafikutskott har bildats för att ytterligare förstärka arbetet med framtidens kollektivtrafik på Gotland. Regionen har anställt en kollektivtrafikstrateg som arbetar med att ta fram ett nytt trafikförsörjningsprogram och ytterligare förstärka kollektivtrafikens koppling till regional utveckling.

Inom den särskilda kollektivtrafiken fortsätter ökningen av antalet sjukresor till en ny högre nivå än tidigare där exempelvis antalet dialysresor har ökat med cirka 33 procent jämfört med 2019. Även antalet färdtjänstresor har ökat med cirka 7 procent jämfört med 2019. Det totala antalet resor inom verksamheten har dock minskat något, cirka -6 procent, jämfört med 2019.

3 Förväntad utveckling

För teknikförvaltningen är ett fortsatt samarbete och ytterligare utveckling av samt nya samverkansytter över förvaltningsgränserna, som ett Region Gotland, mycket viktigt för att kunna säkerhetsställa att Gotland är fortsatt väl rustat för kommande sommarsäsonger.

Många av förvaltningens projekt har visat flera vinster utifrån ett miljö- och hållbarhetsperspektiv och det tidigare nämnda projektet ”Vi trampar mot framtiden” kommer därför att permanentas och bli ett stående inslag i det gotländska renhållningsarbetet sommartid.

Den eskalerande klimatkrisen kräver och kommer att kräva omställning, anpassning och kompetenshöjning för Region Gotland och teknikförvaltningen. Förflyttningen drivs på dels av medarbetare som ställer höga krav på sin nuvarande och blivande arbetsgivare, förvaltningsledning och nämndarbetet som alla prioriterar klimat och miljö för att säkerställa långsiktighet i verksamheten, men också av rådande klimatlagar och mål, samt kommande regleringar inom klimatområdet. Exempelvis kommer framöver EUs planerade utökning av utsläppshandel och skarpare miljökrav påverka våra transporter, klimatanpassning och energieffektivisering påverka våra nya och gamla fastigheter. Därutöver kommer skarpare krav på hållbarhetsrapportering kräva förändrade arbetsätt. Vattensituationen på Gotland är mer allvarlig än någonsin. Samtidigt blir vi fler invånare på ön och det är fler som vill bygga på platser som har dålig vattenförsörjning. Att säkra en god vattenförsörjning och -kvalitet är och kommer vara en av de stora frågorna för samhällsbyggnadsprocessen framöver. Teknikförvaltningens klimatomställning och anpassning är avgörande för att Region Gotland ska nå målen i Vårt Gotland 2040, genomförandeprogrammet för klimat, miljö och energi samt det kommande interna hållbarhetsprogrammet. Denna utveckling är ofta kostnadsdrivande, och utrymme måste göras i kommande budgetar och investeringsplaner för att möjliggöra val av klimatsmarta alternativ, i syfte att nå uppsatta mål. Inom avfallsavdelningen kommer betydande resurser att behöva avsättas för att ta över ansvaret för förpackningsinsamling den 1 januari 2024 i enlighet med ändrade lagkrav. Under året kommer flera strategiska upphandlingar att genomföras dels för att få till stånd en transparent avfallshantering men även för att uppnå en mogenhet i den gotländska avfallsmarknaden. Det kommunala ansvaret som ännu inte implementerats på Gotland kan komma att innebära att flera verksamheter behöver se över sin avfallshantering, främst genom ökat samarbete, men även genom att fördela ansvaret mellan de olika avdelningarna inom teknikförvaltningen. Dessutom kommer ansvaret för att tillhandahålla sorteringsmöjligheter och avfallshantering på evenemang att tillhöra teknikförvaltningen. För att klara utmaningarna behöver avfallsavdelningen utöka närvaro, information och stöd till näringslivet på Gotland.

Bokningsläget för kryssningsverksamheten kommande år ser stabilt ut med cirka 135 anlöp och 200 000 kryssningsbesökare. Det är dock färre amerikanska kryssare och kriget i Ukraina kommer fortsatt att påverka hur kryssningsrederierna ser på Sankt Petersburg; som är det största kryssningsmålet i Östersjön. Kriget i Ukraina och Sveriges ansökan till NATO har lett till flera marina besök i de gotländska hamnarna. Det är rimligt att anta fortsatt hög marin närvaro i hamnarna runt ön, såväl av nationella enheter som av enheter från andra NATO-länder. Högt på agendan inom kryssningsverksamheten står hållbarhetsfrågor och för kryssningskajen kommer det troligt att finnas efterfrågan på elanslutning från rederierna. Det är avgörande att kunna leva upp till dessa önskemål i takt med att nya och anpassade fartyg kommer och för att Visby även i framtiden ska vara ett attraktivt kryssningsmål. Det är avgörande att regionen fortsätter utveckla infrastrukturen, inte bara i anslutning till hamnområdet.

För kollektivtrafiken förväntas kostnaderna öka betydligt på grund av omvärldsläget och båda kollektivtrafikens verksamheter kommer att behöva ytterligare ekonomisk förstärkning under 2023. Antalet resenärer inom den allmänna kollektivtrafiken under 2023

förväntas hamna på nivåer strax över 2019. Den allmänna kollektivtrafikens organisation förstärks med ytterligare två heltidstjänster och operatörsbytet sommaren 2023 föregås av ett intensivt arbete som anstränger resurserna ytterligare. För att utveckla trafikutbudet kommer nytt linjeförslag lämnas under året där stadslinjenätet är först ut och därefter ska även landsbygdsnätet föreslås förändringar. Dessa förändringar leder med största sannolikhet till behov av investeringar i infrastruktur i form av nya och uppgraderade hållplatser. En hållplatshanbok tas fram där det tydligt ska framgå vilka förväntningar vi har på våra hållplatser framöver.

Den särskilda kollektivtrafikens förväntade utveckling är att både sjukresor och färdtjänst ökar i antal jämfört med tidigare år vilket medför högre kostnader.

4 Måluppfyllelse samhällsperspektivet

I Regionfullmäktiges beslut i Delårsrapport 2, 2020 (RF § 187) uppmanades samtliga nämnder att samverka och genomföra gemensamma aktiviteter för att bidra till ökad måluppfyllelse. Teknikförvaltningen bidrar till regionens utveckling och måluppfyllelse inom samhällsperspektivet och har flera samverkansforum på olika nivåer. Teknikförvaltningen, samhällsbyggnadsförvaltningen och regionstyrelseförvaltningen arbetar tillsammans för att skapa en mer effektiv, hållbar och användarfokuserad samhällsbyggnadsprocess på Gotland. Genom uppdraget ”Samhällsbyggnadsprocess för framtiden” som innefattar de fyra delarna; nämnd, organisation, kontaktcentrum och forum pågår arbete i samtliga delar. Många fördelar finns med ett ännu mer processinriktat arbetssätt och teknikförvaltningen ser att detta kommer att leda till effektiviseringar och ännu fler samarbetsforum över förvaltningsgränserna.

Social hållbarhet

För Region Gotland innebär social hållbarhet att bygga ett tryggt och öppet samhälle för invånare och besökare. Ett jämlikt och jämställt samhälle där människor lever ett gott liv med god hälsa. Gotland är en ö som präglas av en mångfald av uttryck och ett rikt kulturliv. En plats där människor känner tillit och förtroende för samhället och varandra samt känner sig delaktiga i samhällsutvecklingen. Ett socialt hållbart samhälle som tål påfrestande, är anpassningsbart och förändringsbenäget. Samhället ska tillgodose alla människors grundläggande behov, säkerställa de mänskliga rättigheterna, bidra till att alla människor är inkluderade samt anpassas och utformas utifrån de grupper som har störst behov.

Teknikförvaltningen arbetar aktivt för ett tryggt och öppet samhälle för invånare och besökare. Genom en tillgänglig infrastruktur som drivs av effektiva processer skapas säkerhet och trygghet över hela Gotland. Teknikförvaltningen i dialog med medborgare, företagare och organisationer skapar förutsättningar för delaktighet i samhällsutvecklingen.

01. Alla fullföljer gymnasiet och har förutsättningar för ett livslångt lärande

I teknikförvaltningens grunduppdrag ingår bland annat att erbjuda allmän och särskild kollektivtrafik i anslutning till öns skolor. Det ingår också att utgöra tillsyn, skötsel och reparationer av regionens lokaler och fastigheter så att man kan säkerhetsställa en god fysisk läromiljö.

Bedömning

Delvis uppfyllt

Kommentar:

Utöver det som ligger i grunduppdraget ser förvaltningen att man kan bidra till målet genom särskilda aktiviteter kopplat till att öka trafiksäkerhet och tillgänglighet genom medel avsett för säkra skolvägar. På så sätt kan förvaltningen också se till att alla har samma förutsättningar att ta sig till och från sin läromiljö på ett tryggt, säkert och inkluderande sätt. Målsättningen är att minst en skola per år ska få investeringar som bidrar till detta. Genomförda kalkyler visar dock stora fördyringar, vilket resulterat i att förvaltningen sökt nya medel för statlig medfinansiering. Trafikverket har meddelat att regionen kommer att få bidrag men projektets tidplan kommer förskjutas.

Genom att erbjuda praktikplatser ser förvaltningen att man kan bidra till målet att få förutsättningar för ett livslångt lärande. Förvaltningens ledningsgrupp har tillsammans med verksamhetsutvecklare, som ansvarat för att samordna förvaltningens prao-verksamhet, och i samråd med utbildnings- och arbetslivsförvaltningen omarbetat det material som går ut till skolorna för att locka ännu fler till att söka sin prao hos förvaltningens breda verksamhetsområde. Inom områdena gata och park har 75 feriearbetare under nio sommarveckor jobbat och är därmed den arbetsplats inom Region Gotland som tar emot flest feriearbetare under ett år. Därutöver har förvaltningen gjort särskilda satsningar genom projektet "Vi trampar mot framtiden".

Sammanfattningsvis summerar förvaltningen att man arbetar med aktiviteterna kopplade till målet men att det är svårt att bedöma huruvida dessa bidrar till att Region Gotland når det övergripande målet.

02. Befolkningen har likvärdiga förutsättningar för en god och jämlik hälsa och alla barn har goda uppväxtvillkor

---

Bedömning

Ej utvärderad

Kommentar:

Teknikförvaltningen bedömde i framtagande av verksamhetsplanen för 2022 att det inte fanns några prioriterade aktiviteter som kunde bidra till att man rör sig i önskvärd riktning.

03. Gotland har god beredskap och förmåga att hantera samhällsstörningar

Teknikförvaltningen bidrar till att stärka Region Gotlands förmåga att hantera samhällsstörningar bland annat genom att utföra löpande tillsyn och skötsel på förvaltningens samtliga tekniska system. Förvaltningens hamnavdelning arbetar löpande med att säkerhetsställa beredskapslistor och kompetensutvecklare fler medarbetare i syfte att underlätta tillsättandet av beredskapskedjor. I framtagandet av verksamhetsplanen för 2023 har ytterligare aktiviteter lagts till som kan bidra till att förvaltningen rör sig mot önskvärd riktning bland annat utveckla verksamheternas kontinuitetsplanering.

Bedömning

Delvis uppfyllt

Kommentar:

Förvaltningen har under året aktivt arbetat med beredskapsplaner på olika nivåer för att säkra verksamheterna under svårare förutsättningar, bland annat har ett system köpts in på VA så att man kan kommunicera om telefoner och mobiltelefoner inte skulle fungera.

Övningar är ett effektivt sätt att öka engagemanget och kunskapen samtidigt som förmågan att klara en kris ökar. Avdelningarna har bland annat genomfört egna beredskapsövningar, genomfört utbildningar tillsammans med Länsstyrelsen och ledningsgruppen har genomfört en kris- och beredskapsövning tillsammans med delar av regionstyrelseförvaltningen.

Arbetet med att ta fram en regiongemensam nödvattenplan har pågått under året och är nu klar för kvalitetsärkring innan den publiceras.

Översyn pågår också för att säkerställa en kontinuerlig avfallshantering i samband med samhällsstörningar. Fokus ligger på att i samarbete med anlitad entreprenör samt medarbetare på avfallsavdelningen belysa de kritiska punkterna i respektive organisationer.

Kriget i Ukraina bidrog till att samtliga regionens verksamheter uppmanades att fylla sina förråd och lokala lager med det material som anses vara kritiskt för verksamheten. Även det arbete med att utveckla kris- och beredskapslager som pågår på försörjningsavdelningen är en viktig del av arbetet med att förbereda verksamheten för samhällsstörningar. Förvaltningens försörjningsavdelning behöver fortsätta arbetet med utvecklingen av att kunna hantera mer regelrätta kris- och beredskapslager i ordinarie verksamhet. Även arbetet med att utveckla kris- och beredskapslager som pågår på försörjningsavdelningen är en viktig del av arbetet med att förbereda verksamheten för samhällsstörningar.

Utifrån valda aktiviteter kopplade till målet har förvaltningen landat i bedömningen **Delvis uppfyllt**.

Ekonomisk hållbarhet

För Region Gotland innebär ekonomisk hållbarhet att skapa tillväxt på ett balanserat sätt i nyttjandet av resurser. Genom ökad attraktionskraft, höjd utbildningsnivå, innovativa idéer och samverkan skapas förutsättningar för tillgång till arbetskraft med rätt kompetens på lång sikt och därmed en ekonomisk tillväxt.

Vidare är ett bra näringslivsklimat, goda kommunikationer, tillgång till ett varierat utbud av bostäder och en väl utbyggd infrastruktur viktiga förutsättningar för att hela Gotland ska fortsätta att utvecklas positivt och nå en ökad befolkningsmängd.

04. Ökad befolkning i arbetsför ålder

Förvaltningen arbetar aktivt för att förlänga medarbetares arbetsliv genom att erbjuda fortsatt anställning i olika omfattning, efter pension för att fortsatt nyttja medarbetarnas kompetens för projekt, mentorskap och vid arbetstoppar.

Bedömning

Delvis uppfyllt

Kommentar:

Dialog förs med medarbetare som närmar sig pensionsåldern om hur vi kan skapa förutsättningar för att fortsätta arbeta längre, eller att arbeta under mer flexibla former, till exempel timanställning, efter pension. Medarbetare som arbetat länge besitter värdefull kunskap och kan ofta fungera som mentorer och stöd för mindre erfarna medarbetare. Att behålla äldre medarbetare är också en viktig faktor för kompetensförsörjningen och bidrar till att kvalitetssäkra överlämningar och introduktion samt hantera projekt och arbetstoppar. Andelen medarbetare som arbetar efter pensionsåldern har ökat sedan förra året. I december 2022 fanns 17 medarbetare som var födda 1955 (som fyllt 67år under året) eller tidigare och i december 2021 var motsvarande siffra 12 medarbetare.

I delår 2 rapporterade förvaltningen att det i juni 2022 fanns totalt 31 medarbetare som var 67 år eller äldre medan det i juni 2021 var 21 medarbetare som var 67 år eller äldre, vilket indikerar att fler verksamheter även erbjuder äldre medarbetare uppdrag vid arbetstoppar och under säsong.

Utifrån valda aktiviteter kopplade till målet har förvaltningen landat i bedömningen **Delvis uppfyllt**.

05. Det finns goda förutsättningar för att starta, driva och utveckla hållbara företag på hela Gotland

Teknikförvaltningen samverkan internt såväl som externt för att säkerhetsställa att vi har enkla processer, bra dialoger och goda förutsättningar för att kunna starta, driva och utveckla hållbara företag.

Bedömning

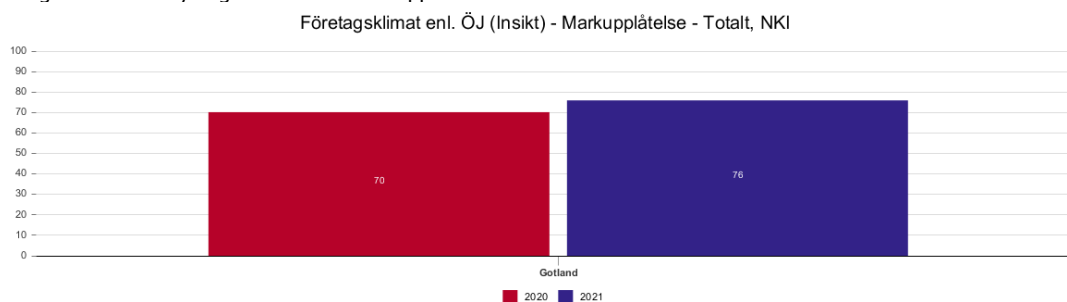
Delvis uppfyllt

Kommentar:

Att lägga anbud emligt lagen om offentlig upphandling kan vara både utmanande och omfattande, i synnerhet för mindre företag. Förvaltningen har därför påbörjat ett arbete med att utveckla information och stöd till företag kring upphandling och anbudsförfarande. Förvaltningen har återkommande planerade och strukturerade dialoger med företag för att få en ökad förståelse och kunskap om våra respektive förutsättningar samt ökad samverkan.

SKR genomför varje år en servicemätning av kommunernas myndighetsutövning gentemot företagare (Insikt). En sammanvägning av enkätsvaren för varje myndighetsområde resulterar i ett nöjd kund-index (NKI). Undersökningen innefattar sex st områden där ett område (markupplåtelse) tillhör teknikförvaltningen. Enkätresultatet för föregående år presenteras under våren och i april 2022 presenterades 2021 års resultat. (Resultat för 2022 presenteras i april 2023). Gotlands senaste resultat (2021) visar att myndighetsområdet markupplåtelse har ett NKI på 76. (Genomsnittet för Sverige är 70).

Diagram 1: NKI myndighetsområde markkupplåtelser 2020-2021.

Förvaltningen bidrar till målet på många olika sätt men har svårt att bedöma till vilken grad och har därför landat i bedömningen **Delvis uppfyllt**.

06. Det finns goda förutsättningar för ett offensivt bostadsbyggande över hela ön

I syfte att skapa förutsättningar för ett offensivt bostadsbyggande över hela ön arbetar förvaltningen med fastighetsförsäljningar av till exempel hamnar, småhustomter utanför Visby och friköp av tomträtter.

Bedömning

Delvis uppfyllt

Kommentar:

Förvaltningens samverkan med samhällsbyggnadsförvaltningen i framtagande av detaljplaner, genomförande av exploateringsprojekt, bygglov, vatten- och avlopp är avgörande för bostadsbyggande på Gotland och förvaltningarna har, bland annat genom samhällsbyggnadsprocessen under året hittat nya samverkansforum. Under året har projektet Digital Dialog startats upp som i samhällsbyggnadsprocessen arbetar med att skapa en bättre och enklare process för medborgarna.

Förvaltningen har för mål 6 landat i bedömningen **Delvis uppfyllt**.

Ekologisk hållbarhet

Region Gotlands arbete ska möjliggöra för boende, besökare och verksamheter på Gotland att bli klimatneutrala, i linje med nationella mål baserade på FN:s Parisavtal. Det innebär kontinuerliga utsläppsminskningar av växthusgaser genom omställning till förnybar energi och energieffektivisering. Vidare ska Region Gotland arbeta för ett rent grundvatten och en levande Östersjö samt bidra till giftfria kretslopp. Den cirkulära ekonomins betydelse ska öka och naturen ska brukas så att ekosystemtjänsterna värnas och öns biologiska mångfald säkras.

Region Gotland erkände klimatnödläge under 2020 (RF § 168), och löpande IPCC rapporter befäster den mycket allvarliga situation som klimatförändringarna betyder för nuvarande och kommande generationer. Teknikförvaltningen är den del av Region Gotland som har störst miljö och klimatpåverkan, varför ekologiskt hållbarhetsarbete är ett högt prioriterat område inom både tekniska nämnden, förvaltningens ledning och alla verksamheter. Förvaltningen arbetar sedan länge med miljö och klimatfrågor, men ska och

måste bli ännu bättre. För att arbeta mot långsiktigt hållbar utveckling behöver förvaltningen både arbeta proaktivt med att sänka sina utsläpp och sin påverkan på miljön, och samtidigt planera långsiktigt för hur verksamheterna ska anpassas till de klimatförändringar som kommer påverka Gotland. Omställningsarbetet kräver att förvaltningen modigt arbetar, mäter, följer upp och investerar på nya sätt

07. Gotlands klimatavtryck minskar

I den nya regionala utvecklingsstrategin (RUS) är ett av målen att Gotland ska gå före i klimatomställningen och vara klimatneutralt år 2040. I och med detta mål, som ska genomsyra all verksamhet inom regionen, måste förvaltningens samtliga verksamheter se över sin klimatpåverkan ur ett helhetsperspektiv.

Bedömning

I hög grad uppfyllt

Kommentar:

2020 gav tekniska nämnden förvaltningen i uppdrag att ta fram en plan med målet att minska koldioxidutsläppen med 12-15 procent per år. Detta arbete fortsätter. Förvaltningen har kartlagt verksamheternas koldioxidutsläpp avseende inköpt energi, inköpta fossila bränslen till egna verksamheter och till upphandlade transporter. För att arbeta långsiktigt med att nå målet har ledningsgruppen under året arbetat tillsammans med akademiker från Uppsala Universitet Campus Gotland och Åbo akademi för att tillsammans i workshopformat arbeta fram en hållbarhetsbudget för förvaltningen. Syftet med arbetet har varit att dels vidareutbilda ledningsgruppen och lyfta hållbarhetsfrågan strategiskt, men också att skapa en väg framåt för förvaltningen med tydligt etablerade nyckeltal, aktiviteter och styreffekter för att arbeta strukturerat mot Region Gotlands miljö- och klimatmål. Valda aktiviteter implementerades i verksamhetsplanen för 2023, och följs därefter upp i ordinarie delår samt verksamhetsberättelse.

En verksamhetsutvecklare inom hållbarhet har anställts inom avdelningen verksamhetsstöd som ska arbeta med hela förvaltningen, och VA samt avfallsavdelningen har fått en gemensam kommunikatör på heltid som kommer att fokusera på hållbarhetskommunikation. Syftet med personalförändringarna inom området är att möjliggöra en ännu större satsning och förflyttning inom hållbarhet.

Personalen gav många goda förslag för förbättring på förvaltningens klimat och miljöarbete under årets medarbetardialog, där hållbarhet var ett centralt tema. Några av dessa har tagits med i verksamhetsplanen för kommande år, och varje enhet har uppmuntrats fylla på sina aktivitetsplaner med de förslag som är applicerbara på deras verksamhet. Sammanfattningsvis visar medarbetardialogen att det finns stor vilja, förändringsbenägenhet och engagemang inom hållbarhetsfrågor hos våra medarbetare.

Förvaltningen fortsätter att behålla och utveckla digitala arbetssätt som till exempel fortsatt möjlighet till viss arbetstid hemma, digitala möten, webbaserade utbildningar och medverkan på digitala konferenser. De digitala arbetssätten har hållits i under 2022 på avdelningarna. Under 2021 uppgav 36 procent av förvaltningens medarbetare i medarbetarenkäten att möjlighet fanns att arbeta hemifrån, under 2022 uppgav 42 procent att möjlighet fanns. Andelen har alltså ökat, trots att det vid tiden för enkäten 2021 fanns restriktioner kopplade till pandemin, vilket det inte gjorde 2022 - målet är därför nått.

Genom att minska transporterna till och från arbetet minskar teknikförvaltningen också utsläppen.

Under året har avdelningarna arbetat aktivt med hållbarhetsfrågorna. Teknikförvaltningen är engagerade i projektet cykelvänligast som är en utmaning för alla arbetsplatser på Gotland som vill ge sina medarbetare bättre förutsättningar att resa hållbart. Aktiviteten syftar till att gynna ett mer hållbart och hälsosamt resebeteende hos invånarna, som i sin tur bidrar till att minska Gotlands miljö- och klimatpåverkan. Teknikförvaltningen bidrar med kompetens till Energicentrum inom mobilitet, projektet Mobilitetspusslet *– hållbara livsval på Gotland* genomfördes och avslutades. Aktiviteten handlar om att förändra invanda beteenden kopplat till transporter. Nya mobilitetslösningar synliggörs i syfte att skapa ett hållbarare och tillgängligare Gotland för alla, året runt. Förvaltningen är också med i flera externa forum för fossilfrihet - Hållbara Gotland, Länsstyrelsens miljömålsgrupp och Fossilfri konkurrenskraft på Gotland som Tillväxt Gotland arrangerar.

I det nationella projektet RE:Driv deltar teknikförvaltningen för Region Gotlands del, och fokuserar på att skapa en plattform för laddning och fossilfria drivmedel. Arbetet tas vidare under 2023 då förvaltningen kommer arbeta med en laddinfrastrategi. Grönplanen har varit på samråd och alla träd på regionens mark är inventerade och inlagda i den digitala plattformen i-Tree. Med i-Tree kan man räkna ut hur mycket varje träd bidrar till i form av ekosystemtjänster och ekonomisk samhällsnytta. Till exempel kan man ta reda på hur många kubikmeter vatten träden kan ta hand om när det regnar, vilket minskar belastningen på våra VA-system. Man kan även få fram hur stor mängd luftföroreningar som kan minskas med hjälp av trädens inverkan. Under 2022 planterades 80 träd i Visby. Samtidigt förvaltas Region Gotlands skog kontinuerligt.

Teknikförvaltningen har länge och engagerat arbetat med energieffektivisering för våra fastigheter, ett arbete som fortsatt under 2022 i varje projekt genom att se över ventilationssystem belysning och annat. Projektavdelningen har startat en hållbarhetsgrupp som har påbörjat arbetet med att skärpa miljökraven i kommande upphandlingar. Hamnen driver ett arbete med att fram förutsättningarna och plan på hur Visby hamn ska kunna bli fossilfri, och förvaltningens avfallsavdelning arbetar kontinuerligt med att förenkla för avfallslämnaren att sortera sitt avfall så enkelt och effektivt som möjligt genom bland annat kommunikation. Under året har ett arbete drivits för att utveckla våra återvinningscentraler för att främja mer återbruk. Under våren arrangerades en skräpplockartävling över hela Gotland som gick ut på att man lagvis plockade skräp i naturen och skickade in foton av ihopsamlat skräp till förvaltningen med en motiveringstext med rubriken ”Hur får vi människor att slänga mindre skräp på Gotland?” och/eller ”Varför tror ni människor slänger skräp i naturen?”. Tävligen lockade 1500 deltagare.

Förvaltningen bedömer att man har en hög medvetenhet kopplat till mål 07 och att förvaltningen i **hög grad** arbetar med och bidrar till att Region Gotland kan nå målet.

08. Tillgången till vatten av god kvalitet är långsiktigt säkrad

Långsiktig hållbar planering är viktigt då vattensituationen på Gotland är mer allvarlig än någonsin. Samtidigt blir vi fler invånare på ön och det är fler som vill bygga på platser som har dålig VA-förutsättning. Att säkra en god vattenförsörjning och kvalitet är och kommer vara en av de stora frågorna för samhällsbyggnadsprocessen framöver.

Bedömning

Delvis uppfyllt

Kommentar:

Att minska vattenförbrukningen är en prioriterad fråga för tekniska nämnden och som ett första steg i detta gav tekniska nämnden därför förvaltningen i uppdrag att under 2022 undersöka, kartlägga och mäta förvaltningens samtliga verksamheters förbrukning samt se över hur den kan minskas, detta har förvaltningen gjort och under 2023 kommer förvaltningen att målsätta minskningen av vattenförbrukningen.

Förvaltningens olika verksamheter arbetar kontinuerligt med den interna användningen av vatten. Vid bevattningar utfört av parkenheten används till exempel processvatten från Skarphäll och otjänligt vatten från nedlagda vattentäcker. Under dammbindningssäsongen bistår olika entreprenörer med havsvatten för dammbindning av vägar. Avfallsavdelningen har kopplat mätare till verksamheten för att bättre förstå vattenförbrukningen, Hamnavdelningen rapporterar varje månad förbrukning av vatten, och det finns nu ett generellt bunkringsförbud för fartyg vad gäller färskt vatten.

Fastighetsförvaltningsavdelningen mäter kontinuerligt vattenförbrukningen i våra byggnader, och deltar i projekt för att minska användningen. Säkerhetssamordnare på VA har under året haft kontakt med beredskapschefen för att arbeta med en regiongemensam nödplan för vatten.

Under året har förvaltningen arbetat aktivt med att förstärka kommunikationsinsatserna kring vattenfrågan med fokus på sommaren 2022. Som tidigare nämnts har VA-avdelningen tillsammans med besöksnäringsen haft ett mycket lyckat samarbete med fokus på att nå ut med budskapet om hållbar vattenanvändning. Region Gotland deltar tillsammans med andra kommuner i Svenskt Vattens kampanj Hållbar vattenanvändning.se <https://www.svenskvatten.se/medlemsservice/kommunikation/strategisk-kommunikation/hallbar-vattenanvandning/>

Utifrån valda aktiviteter kopplade till målet har förvaltningen landat i bedömningen **Delvis uppfyllt**.

09. Hållbara val bidrar till ansvarsfullt samhällsbyggande som minskar belastningen på ekosystemen

Ett ansvarsfullt samhällsbyggande omfattar hållbart byggande och hållbar planering av bostäder, infrastruktur, offentliga platser, transporter, återvinning och för att uppnå de globala målen i Agenda 2030 behövs engagemang och arbete på alla nivåer – globalt, nationellt, lokalt och individuellt. Att säkerhetsställa en hög medvetenhet om de globala målen i samtliga verksamheter är viktigt för att kunna göra hållbara val.

Bedömning

Delvis uppfyllt

Kommentar:

Under året har alla chefer och personal haft möjlighet att genomföra Glokala Sveriges digitala utbildning om Agenda 2030. Förvaltningens chefer, och en del av personalen har även fått en skraddarsydd hållbarhetsutbildning om begreppen, Region Gotlands hållbarhetsarbete och teknikförvaltningens bidrag i detta. Syftet med utbildningsinsatserna har varit att höja kunskapsnivån bland medarbetarna och på så vis bidra till förändringsvilja mot miljömålen, som kommer kräva mycket verksamhetsutveckling och innovation framöver. Arbetet med kompetensutveckling inom hållbarhet och de globala målen genomförs löpande på varje avdelning. Under medarbetardialogen inleddes passen med en inspirationsföreläsning om Coops hållbarhetsresa, som många upplevde som mycket engagerande och motiverande.

Utifrån valda aktiviteter kopplade till målet har förvaltningen landat i bedömningen **Delvis uppfyllt**.

5 Måluppfyllelse verksamhetsperspektivet

I Regionfullmäktiges beslut i delårsrapport 2, 2020 (RF § 187) uppmanades samtliga nämnder att samverka och genomföra gemensamma aktiviteter för att bidra till ökad måluppfyllelse. Teknikförvaltningen bidrar till regionens utveckling och måluppfyllelse utifrån verksamhetsperspektivet. Delaktighet och tillgänglighet är i fokus och fortsatt utvecklande av tillgängliga digitala tjänster och informationsvägar sker i syfte att underlätta kontakten med och informationen till medborgare, kunder och samverkanspartners.

Kvalitet

För Region Gotland innebär kvalitet att vi skapar värde tillsammans med dem vi är till för. Regionens processer är värdeskapande, effektiva, rättssäkra, transparenta, och förebyggande. De bidrar därmed till social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet.

För att klara utmaningarna i välfärden är regionen en modig organisation med ett intensifierat utvecklingsarbete genom systematiskt kvalitetsarbete, ständiga förbättringar, digitalisering, innovationer och förnyelsesprång.

10. Alla som nyttjar Region Gotlands tjänster upplever att det är lätt att komma i kontakt med berörd verksamhet inom regionen

Teknikförvaltningens tjänster ska upplevas som tillgängliga, informativa och lättnådda. Handläggningstiderna ska vara korta och snabb återkoppling till kund ska ges.

Bedömning

I hög grad uppfyllt

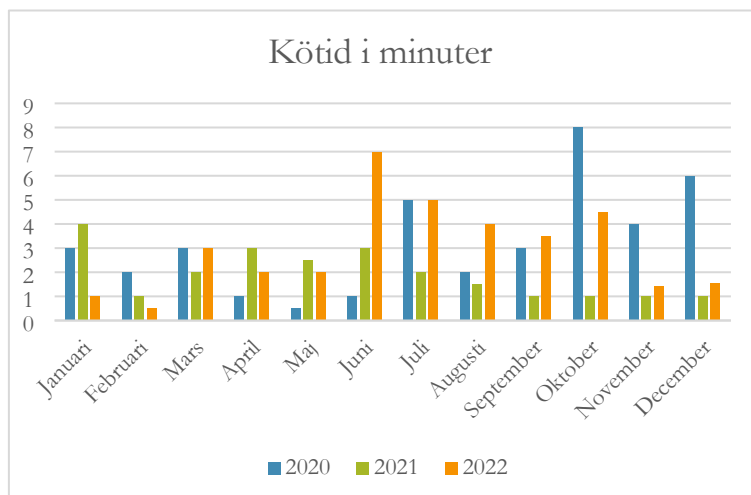
Kommentar:

Samordningen av förvaltningens kundkontakter sker via kundtjänst som säkrar omhändertagandet av kunder genom professionellt bemötande. Under året, i linje med samhällsbyggnadsprocessen uppdrag har dialoger om ett framtida kontaktcenter tillsammans med samhällsbyggnadsförvaltningen inletts och sedan i somras tar teknikförvaltningens kundtjänst emot frågor gällande bygglov som annars tidigare besvarats av samhällsbyggnadsförvaltningen. Denna förändring har lett till bättre tillgänglighet för

frågor gällande bygglov då teknikförvaltningens kundtjänst erbjuder generösare telefonöppettider.

Diagrammet visar de inkommande samtalens kötid i minuter, som visar en förkortad kötid jämfört med tidigare år. Undantaget är under sommarmånaderna och strax efter som kan förklaras med att det var den perioden som kundtjänst började ta över frågor gällande bygglov och precis startat sin upplärning inom området.

Diagram 2: Kötid i teknikförvaltningens kundtjänst per månad 2020-2022.

11. Alla som nyttjar Region Gotlands tjänster kan vara medskapande och blir respektfullt bemötta

Medborgare, näringsliv, media, externa och interna kunder ska alltid få en positiv upplevelse när de tar kontakt med teknikförvaltningen.

Bedömning

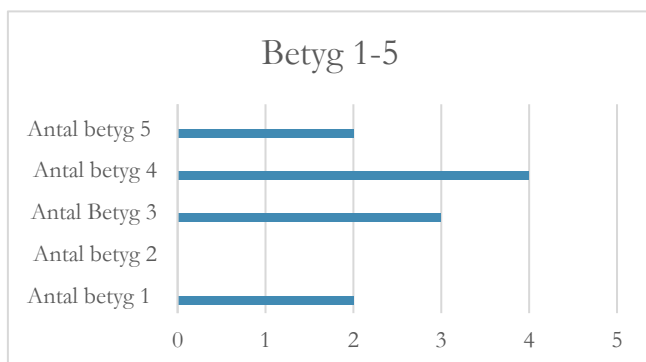
Delvis uppfyllt

Kommentar:

Våren 2022 lanserade Sveriges kommuner och regioner (SKR) ett nytt sätt att mäta invånarnas upplevelse av service och bemötande vid kontakt med sin kommun. Mätningens syfte är att efter kontakt fånga invånaren om deras upplevelse, för att få en samlad nulägesbild. 63 kommuner deltog i undersökningen för 2022 som gjordes via telefon och mejl. Resultatet presenteras för Region Gotland som helhet men förvaltningen har fått resultat för inkomna kommentarer gällande förvaltningen specifikt. Totalt har förvaltningen fått 11 betyg på en skala från 1-5 som presenteras i tabellen nedan.

Diagram 3: Utfall mätning upplevelse av service och bemötande för teknikförvaltningen 2022.

12. Hög kvalitet och effektiva processer i verksamhet och tjänster säkras genom ständiga förbättringar, digitalisering, innovation och förnyelsesprång

Ett tydliggörande av roller, ansvar och mandat i samhällsbyggnadsprocessen är av stor vikt för att förvaltningen och regionen ska säkerställa förtroende hos kunder, eget resursutnyttjande och visa på både ekologisk och social hållbarhet.

Bedömning

Delvis uppfyllt

Kommentar:

Projektet Digital Dialog arbetar kontinuerligt med att digitalisera fler tjänster inom förvaltningens verksamheter via nya eller förbättrade e-tjänster. Bland annat har nya "Mina sidor" utvecklats och byggts på under året med kommunalt avfall, kommunalt vatten och avlopp samt bygglovsärenden. Förvaltningen fortsätter också att utveckla appen "Felanmälan" där fler avdelningar anslutit sig. Appen har resulterat till både kortare och snabbare väg mellan anmälan och åtgärd samt bättre möjligheter till uppföljning och analys.

Medarbetare

Region Gotland är en modig organisation som klarar omställning och förändring. Vi är en tillitsbaserad organisation där engagerade ledare och medarbetare är avgörande för att nå resultat för dem vi är till för. Medarbetarna upplever ett gott ledarskap präglat av dialog och förankring. Alla ser sin del i helheten och bidrar aktivt till positiva resultat i verksamheten. Vi är tillsammans goda ambassadörer för Region Gotland.

13. Region Gotland präglas av en tillitsbaserad kultur

Bedömning

Helt uppfyllt

Kommentar:

Indikatorerna för mål tretton kommer från medarbetarundersökningen och definieras som en ökning av teameffektivitetsindex, engagemangsindex och index för hållbart medarbetarengagemang. Teknikförvaltningen såg en betydande ökning för samtliga index i medarbetarundersökningen 2022 i jämförelse med 2021. Engagemangsindex ökar från 76 till 78, teameffektivitetsindex från 72 till 75 och hållbart medarbetarengagemang från 80 till 82. Samtliga index har också förbättrats över tid, ända sedan 2019. Strävan mot en mer tillitsbaserad kultur fortsätter och 2022 har flera aktiviteter genomförts i detta syfte. Vid chefsmöten har filmerna om "Grogrund för konflikter" diskuterats och enhetscheferna har fört dialog med sina arbetsgrupper kopplat till filmerna. De spelregler som enheterna tog fram under 2021 aktualiseras också i och med detta, och omarbetas vid behov vid den dialog som filmerna ger upphov till. Gemensamma spelregler är ett viktigt verktyg för att underlätta samarbetet och undvika konflikter, och för att dessa ska hållas levande krävs en kontinuerlig dialog. Den årliga medarbetardialogen är ett viktigt forum där medarbetare har möjlighet att framföra idéer, förbättringsförslag och synpunkter. Samtidigt som den bidrar till en ökad helhetsförståelse, då medarbetare från olika delar av förvaltningen träffas och lär känna varandra bättre. Medarbetardialogen har i år innehållit fysiska möten, efter två pandemiår med digital dialog. Årets medarbetardialog uppfattades som lyckad, och den utveckling som genomförts under året bidrog till större känsla av delaktighet genom en tydligare koppling mellan 2021 års dialog, aktiviteterna i 2022 års verksamhetsplan och återkopplingen på 2022 års dialog samt möjligheten för medarbetarna att ha inspel på årets teman för dialogen och att förbereda sina inspel innan själva dialogmötena.

Cheferna fortsätter att mer aktivt och kontinuerligt gå igenom aktivitetsplanen på arbetsplatsträffar i syfte att synliggöra kopplingen mellan de övergripande målen och arbetet och aktiviteterna på den egna arbetsplatsen, vilket enligt medarbetarundersökningen 2022 gav resultat i medarbetarens upplevelse av att vara insatt i verksamhetens och de övergripande målen. Syftet är också att ge en större helhetsförståelse.

Förvaltningen ser ett fortsatt behov av att stärka ledar- och medarbetarskap. För att göra det har ett förvaltningsgemensamt uppdrag/medarbetarkontrakt tagits fram för enhetschefer och arbetsledare. Detta kontrakt syftar till att möjliggöra för enhetschefer och arbetsledare att ta ansvar för sina roller samt ge trygghet och mandat i uppdraget.

Det finns behov av att stärka medarbetarskapet och möjliggöra för alla medarbetare att ta större ansvar i sina roller och öka graden av självledarskap, vilket är en viktig del i en tillitsbaserad kultur. Förflyttningen handlar till stor del om medvetenhet och dialog i vardagen, men det behövs också någon form av utbildningsinsats för att öka medvetenheten hos medarbetarna i förvaltningen. Detta behov finns på fler håll i regionen och förvaltningen väntar in centrala satsningar.

Att säkerställa att vår styrning (till exempel riktlinjer och rutiner) möjliggör att besluten hamnar så nära de berörda som möjligt och att hanteringen av olika ärenden är så smidig som möjligt, är ett sätt att stärka den tillitsbaserade kulturen. Därför har delegationsordningen avseende flera personaladministrativa beslut ändrats under året, så att besluten flyttats från förvaltnings- till avdelnings- eller enhetschef.

En sammantagen bedömning av måluppfyllnaden för mål 13 är att samtliga indikatorer visar en positiv förflyttning, inte bara i år utan över tid, och alla planerade förvaltningsövergripande aktiviteter har genomförts, vilket leder till att bedömningen är att **målet är uppfyllt** för året.

14. Region Gotland lyckas kompetensförsörja genom aktivt och strategiskt arbete

---

Bedömning

Delvis uppfyllt

Kommentar:

Indikatorerna för målet är en ökning av eNPS (attraktiv arbetsgivare), ökning av andelen heltidsanställda och en minskning av mertid och övertid. När det gäller index för attraktiv arbetsgivare så har en ökning skett 2022 i jämförelse med 2021 (och även 2020) och 2022 hamnar resultatet på 6 (jämfört med -4 år 2021), vilket också innebär att teknikförvaltningen är den enda av regionens förvaltningar att få ett positivt resultat på eNPS. Att arbeta med påverkansmöjlighet, upplevelse av meningsfullhet i arbetet och förståelse för gemensamma mål och riktning är viktigt för en ökning av eNPS, vilket har varit i fokus för de gemensamma aktiviteterna för mål 13.

Andelen heltidsanställda i förvaltningen har ökat från 94,3 procent i november 2021 till 95,5 procent i november i år. Den genomsnittliga sysselsättningsgraden för samma tid är 99,2 procent jämfört med 98,7 procent år 2021. Andelen heltidsanställda ökar därmed. Deltiderna finns uteslutande på försörjningsavdelningen och de genomför ett antal åtgärder i syfte att ytterligare öka andelen heltidsanställda, så som att enbart nyanställa på heltid, vilket har gett resultat på andelen heltidsanställningar. Alla deltidsanställda medarbetare erbjuds också heltid, men väldigt få har valt att acceptera erbjudandet.

Förvaltningens övertid och mertid i förhållande till den faktiskt arbetade tiden har ökat i januari till november 2022 (1,72 procent) i jämförelse med samma period 2021 (1,60 procent). Övertiden har ökat på grund av en markant ökad sjukfrånvaro under främst januari, men även februari samt ett stort besöksstryck under sommarmånaderna. Flera verksamheter inom teknikförvaltningen har dessutom beredskapskedjor för att hantera akuta avvikelser på icke ordinarie arbetstid. När medarbetare blir aktiverade under beredskapstid utgår övertidsersättning för utfört arbete. Denna övertid är nödvändig för verksamheten, vilket innebär att viss övertid måste förekomma. En belysning av beredskapsorganisationen har gjorts under första delen av 2022, men inga större möjligheter till förändringar har identifierats, som skulle kunna minska övertiden kopplat till beredskap. Däremot pågår ett ständigt arbete med att förbättra verksamheten för att minimera insatser och störningar under beredskapstid. Dock kan konstateras att vi i dagsläget inte kan särskilja den övertid som rapporteras under beredskap från övrig övertid, vilket föranleder ett behov av att se över rutinerna för tidrapportering, något som var planerat till hösten, men som kommer att ske under 2023.

Förvaltningens avdelningar arbetar kontinuerligt för att säkra processer och rutiner, vilket underlättar vid nyanställning och introduktion. Det finns också flera exempel på att rekryteringar genomförts i god tid innan pensionsavgång för att säkerställa introduktionen av den nya medarbetaren. Det finns flera exempel på medarbetare som arbetar kvar efter pensionsavgång under mer flexibla anställningsformer och villkor. Mer flexibla arbetssätt, så som möjligheten att arbeta hemma i större utsträckning, bör också generellt öka attraktiviteten, något som kan komma att visa sig i medarbetarenkätens index för attraktiv arbetsgivare (eNPS). En beskrivning av möjligheterna till flexibilitet i arbetssätt och anställning har tagits fram i syfte att använda i rekryteringssammanhang för att attrahera svårrekryterade akademiker. Flera avdelningar har även planerat och genomfört kompetensutvecklingsinsatser som tidigare ställts in med anledning av pandemin.

Att anställa traineer i samhällsbyggnadsprocessen är en insats som ger mycket goda resultat, både för kompetensförsörjningen och för att öka helhetsförståelsen och samverkan över gränser, i enlighet med strävan mot en mer tillitsbaserad kultur. De två traineer som började i september 2021 kommer båda att fortsätta i anställning och just nu arbetar ytterligare en trainee i teknikförvaltningen.

Sammanfattningsvis har flera indikatorer för aktiv och strategisk kompetensförsörjning förbättrats, men andelen som arbetar heltid är fortsatt ett utvecklingsområde och flera avdelningar vittnar, trots genomförda utbildningsinsatser, om en kvarstående kompetensutvecklingsskuld gällande befintliga medarbetare, med anledning av pandemin. Det kvarstår även aktiviteter i verksamhetsplanen för 2022 som påbörjats men inte slutförts, så som framtagande av karriär- och utvecklingsvägar för utvalda grupper. Detta sammantaget gör att målet bedöms som **delvis uppfyllt**.

15. Region Gotland är en hälsofrämjande organisation där det aktiva förebyggande arbetsmiljöarbetet är i fokus

---

Bedömning

I hög grad uppfyllt

Kommentar:

Indikatorerna för målet är definierade som en minskning av korttidssjukfrånvaron, en ökning av andelen medarbetare som uppnår de nationellt ställda rekommendationerna för fysisk aktivitet, att cheferna bedömer sin kunskap inom arbetsmiljöområdet som god och att medarbetarundersökningens index för social och organisatorisk arbetsmiljö (OSI) ökar.

Teknikförvaltningen har ett mycket gott och ökande resultat för OSI. Resultatet för 2022 var 80, vilket var en ökning från 76 sedan 2021 och 75 för 2020. Resultatet är också det högsta i Region Gotland. Frågorna i OSI-index handlar om konflikter, trakasserier, stress och återhämtning, förutsättningar att göra ett gott jobb samt stöd och respekt från chef.

Korttidssjukfrånvaron (dag 1-14) för januari till november 2022 (3,73 procent) är högre än för samma period 2021 (3,05 procent), vilket kan förklaras av ett omfattande utbrott av covid-19 under främst januari, men även februari, då vissa verksamheter under kortare perioder hade en frånvaro på runt 25 procent. Korttidsfrånvaron fortsatte vara högre än tidigare år under hela våren för att minska och ligga något under 2021 under hösten.

Samtliga chefer bedömer sin kunskap i arbetsmiljö som god, enligt en uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet 2022. Andelen medarbetare som uppnår målen för fysisk aktivitet ökar något enligt medarbetarundersökningen 2022, något som eventuellt kan förklaras av att restriktionerna för idrott- och motionsarrangörer lättades under året.

Flera avdelningar och enheter har genomfört insatser för att stimulera fysisk aktivitet och friskvård och samtal om hälsa och friskvård förs två gånger om året på arbetsplatsträffar samt årligen i medarbetarsamtalet.

Förvaltningens prioriterade aktivitet under mål 15 var att genomföra en genomlysning av likheter och skillnader i förutsättningarna för förvaltningens kvinnodominerade verksamhet (städ) och mansdominerade verksamheter (främst fastighetsservice, som har mest likhet i verksamhetsförutsättningarna), vilket gjordes under våren. Genomlysningen visar på ett antal skillnader, så som stora arbetsgrupper, ojämnställda löner för arbetsledare, sämre

tillgång till digitala hjälpmedel för kommunikation och information samt sämre tillgång till arbetsfordon inom städverksamheten. En åtgärdsplan presenterades i rapporten.

Sammantaget görs bedömningen att målet är i hög grad uppfyllt, även om korttidssjukfrånvaron har ökat. Framst på grund av det väldigt goda resultatet i medarbetarundersökningen för de frågor som rör upplevelsen av den organisatoriska och sociala arbetsmiljön, men också för att cheferna uppfattar att de har god kunskap om arbetsmiljöfrågor, förvaltningens prioriterade aktivitet har genomförts och den fysiska aktiviteten har ökat något.

6 Kvalitetsberättelse

Region Gotlands modell för kvalitet och verksamhetsutveckling

Skapa värde med kunder och intressenter:

För teknikförvaltningen är det viktigt att medborgarna känner sig sedda, hörda och delaktiga. Förvaltningen arbetar aktivt med att kunder och leverantörer ska ha möjlighet att vara medskapande i utformningen av digitala tjänster bland annat genom olika dialogmöten och workshops. Önskemål från medborgare tillsammans med förvaltningens vilja att dra nytta av digitaliseringens kraft har under året resulterat i ett arbete att ta fram en chattfunktion, som ett komplement att kommunicera med förvaltningen. I början av 2023 kommer chatten, som blir den första inom Region Gotlands verksamheter, att lanseras. Digital Dialog är en viktig pusselbit för att utveckla den användardrivna dialogen inom Region Gotland. Inledningsvis arbetade projektet internt för att förstå, specificera och avgränsa målens omfattning och förutsättningar i förhållande till omvärldens föreställningar om begreppet delaktighet, samt till den egna organisationens begrepp och ambitioner. Arbetet ledde till att interna forum skapades för kollegialt lärande rörande tjänstepersoners dialog med medborgare. Arbetet resulterade också i underlag för två upphandlingar, delaktighetsråd och delaktighetstorg, varav det för delaktighetsråd lagts på is. Ett delaktighetstorg kommer dock upphandlas under våren 2023.

Leda för hållbarhet:

Att leda för hållbarhet innebär att skapa förutsättningar för en kund- och intressentdriven verksamhetsutveckling där medarbetarnas kunskap och idéer tas tillvara. För att detta ska vara möjligt krävs att förvaltningens chefer och ledare har rätt förutsättningar i sina uppdrag. Det är först när chefer och andra ledningsfunktioner har utrymme för dialog med medarbetarna kring riktning, ramar och roller som helhetsförsåelse och kundfokus blir viktiga aspekter i verksamheten och det finns potential till ständiga förbättringar.

För att förbättra chefernas förutsättningar har enhetschef- och arbetsledarrollerna tydliggjorts under året. Alla chefer deltar på chefscafé fem halvdagar per år, där olika teman inom ledarskap och kollegialt stöd och lärande är på agendan.

Teknikförvaltningen har också relativt goda organisatoriska förutsättningar för ledarskap med rimligt stora enheter på de flesta håll, ett väl utbyggt stöd och i många fall arbetsledare som ansvarar för den dagliga arbetsledningen. Detta ser ut att visa sig i medarbetarundersökningen för förvaltningens chefer, där hela 77 procent (60 procent i Region Gotland) av cheferna har svarat 4 eller 5 på frågan om de har rimliga förutsättningar och 71 (44 procent i Region Gotland) procent att de har en rimlig stressnivå i sitt arbete. Resultatet för dessa frågor har även förbättrats över tid, sedan 2019.

Resultatet på ledarskapsfrågor i medarbetarundersökningen, alltså hur medarbetare värderar sina chefer, kan också vara en indikator på om cheferna leder för hållbarhet. Förvaltningens ledarskapsindex ligger på 79 och hela 91 procent av cheferna har resultatet ”bra” eller ”utmärkt” på ledarskapsindex. Även ledarskapsindex har haft en positiv utveckling över tid.

Involvera motiverade medarbetare:

En förutsättning för att nå god kvalitet i verksamheten är motiverade medarbetare som känner sig uppskattade och respekterade. Teknikförvaltningen har varje år en medarbetardialog med syfte att samla förvaltningens alla medarbetare och tillsammans diskutera förslag och idéer till utveckling och förbättring. Medarbetardialogen är också ett forum för delaktighet och ligger till grund för förvaltningens arbete med kommande verksamhetsplan. I år fick förvaltningens alla medarbetare, efter två år av digitala träffar, äntligen delta i en fysisk medarbetardialog igen, som blev mycket lyckad. I förvaltningens verksamhetsplan för 2023 är nästan hälften av aktiviteterna konkreta förslag som kommit från medarbetarna under medarbetardialogen.

Basera beslut på fakta:

SKR (Sveriges kommuner och regioner) har tagit fram en övergripande modell för planering, uppföljning och åtgärder i övergripande styrning, även kallad Styrnurr. Modellen beskriver de tre olika delarna i ett styrning- och ledningssystem - Planera, följa upp och åtgärda. Förvaltningsledningen gick igenom modellen under årets strategidagar och beslutade att koppla extra aktiviteter kring att följa upp och analysera. Det har bland annat resulterat att ledningsgruppen lagt extrafokus på utvärdering av arbetet kring framtagandet men också det färdiga resultatet av samtliga inlämnade övergripande rapporter och strategiska dokument samt vad som behöver förbättras.

Illustration av "Styrsburrän"

Utveckla värdeskapande processer:

Förvaltningens arbete med att kartlägga interna processer pågår löpande. Detta är ett viktigt kvalitetsarbete som bidrar till bättre överblick och förståelse för olika tillvägagångssätt. När förvaltningen har fungerande processer finns också tydliga målbilder vilket underlättar för medarbetare att se sin del i helheten. Det systematiska kvalitetsarbetet startar varje år med en större omvärldsbevakning och uppföljning och utifrån detta prioriteras arbetet i förvaltningen, för att stärka kvaliteten så mycket som möjligt i verksamheterna. Beslutstödet är förankrat i olika delar av förvaltningens verksamheter och underlättar framför allt för förvaltningens chefer att delge information om aktuellt ekonomiskt läge, statistik för den egna avdelningen/enheten, vilket är en essentiell del i analys och utvärdering. Rapporter och planer i systemet kan också används som underlag för enheternas arbetsplatsträffar.

Ett tydliggörande av roller, ansvar och mandat i samhällsbyggnadsprocessen är av stor vikt för att förvaltningen och regionen ska säkerställa förtroende hos kunder, eget resursutnyttjande och visa på ekologisk och social hållbarhet. Det pågående arbetet med en samhällsbyggnadsprocess för framtiden innebär ökat samarbete och samverkan över förvaltningsgränserna, vilket teknikförvaltningen ser som mycket positivt och som kommer att bidra till att hög kvalitet genomsyrar hela samhällsbyggnadsprocessen.

Förbättra verksamheten och skapa innovationer

Förvaltningens medarbetare har under året tagit fram många nya lösningar genom innovativa idéer. Bland annat genom årets happening som när pandemirestriktionerna lättade blev ett fint inslag ibland annat Visby, Fårösund, Burgsvik och Slite. Genom att ta en bild på sig själv eller med andra genom ett blomsterfyllt hjärta var tanken att sprida glädje, kärlek och omtanke efter en lång tid av restriktioner.

”Vi trampar mot framtiden”, renhållningsarbetet ”Grön hästkraft” samt de ökade vattenkommunikationsinsatserna som alla tre tidigare nämnts är alla exempel på innovativa idéer som genomförts och som dessutom blivit nominerade till 2022 års förnyelsepris. Nominerat är också parkenhetens nya arbetssätt för trädvård där man på ett miljövänligt sätt, genom eldrivna lastcyklar, dels fått undan tidigare parkeringsproblem men också underlättat framkomligheten för arboristerna.

6.1 Inkomna synpunkter

Teknikförvaltningen får in en stor mängd synpunkter från medborgare vilket är väldigt värdefullt för att få information om vad som görs bra, vad som kan förbättras och som hjälper förvaltningens verksamheter att utveckla sin service. Teknikförvaltningen följer Region Gotlands gemensamma riktlinjer för synpunktshantering och har en väl fungerande rutin för hur inkomna synpunkter hanteras och jobbar aktivt för att den utsatta svarstiden hålls.

Under 2022 har det inkommit 560 stycken synpunkter som registrerats i regionens ärendehanteringssystem W3D3. Det är en höjning från 2021 då det inkom 514 stycken. Till antalet står teknikförvaltningen för ungefär hälften av de totalt inkomna synpunkterna till Region Gotland. De flesta synpunkterna handlar om parkeringar tätt följt av synpunkter kring kollektivtrafik men det kommer också in många synpunkter som handlar om vår utemiljö och natur.

Förvaltningen får också in synpunkter via appen ”Felanmälan”. Av de under 2022 5169 registrerade ärenden är 399 st registrerade som synpunkter.

I bilaga ”Inkomna synpunkter TKF” finns tre synpunkter som inkommit till förvaltningen under verksamhetsåret, två från W3D3 och en genom appen ”Felanmälan” (Infracontrol).

7 Väsentliga personalförhållanden

2022 har utifrån ett medarbetar- och arbetsmiljöperspektiv främst präglats av fyra saker; initialt hög sjukfrånvaro, successiv återgång till arbetsplatsen och "det nya normala", relativt stora organisatoriska förändringar samt en intensiv besökssommar. Samtidigt visar resultatet av medarbetarundersökningen att förvaltningen har god social, organisatorisk och psykologisk arbetsmiljö, engagerade medarbetare som trivs med sitt arbete och tydlighet i organisation och uppdrag.

Återgången till "det nya normala", där medarbetare fortsätter att i viss utsträckning arbeta hemifrån, och chefer även fortsättningsvis leder på distans, innebär både möjligheter och utmaningar. Många medarbetare vittnar om fördelarna med en mer flexibel syn på arbetsstället, i synnerhet när hemarbetet blir mer frivilligt. Samtidigt ser vi utmaningar med att få till en spontan dialog i vardagen, som kan ske utanför schemalagda möten, när många arbetar hemifrån. Cheferna ser utmaningar med att leda på distans, men ser också möjligheter med att kunna erbjuda flexibla lösningar, vilket ökar attraktiviteten och förhoppningsvis även motivation och arbetsglädje.

Den osedvanligt höga sjukfrånvaron i januari och delvis i februari kombinerat med hög arbetsbelastning under sommarmånaderna, på grund av det stora besöksstrycket, har inneburit hög arbetsbelastning på vissa arbetsgrupper under första delen av 2022. Övertiden har därför varit högre än året innan. Medarbetare och chefer har dragit ett tungt lass och gjort sitt yttersta för att vidmakthålla kvalitet och service. Under hösten har sjukfrånvaron varit mer stabil, men december har åter präglats av hög sjukfrånvaro, dock inte så hög som 2021, och därmed hög arbetsbelastning för de som varit på plats.

Organisationsförändringar kan bidra till ökad oro och en upplevelse av försämrad arbetsmiljö hos medarbetarna, men arbetet med bildandet av den nya park- och trafikavdelningen, som pågått under hösten, har inte gett några tydliga effekter på resultatet på årets medarbetarundersökning. Tidigare gata- och parkavdelningen förbättrar sitt resultat på samtliga index medan mark- och trafikavdelningen ser en försämring på vissa index. Medarbetarundersökningen genomfördes i september, och därefter har en del oro rörande omorganisationen lyfts hos delar av tidigare mark- och trafikavdelningen. Under processen har både för- och nackdelar med en samlad avdelning lyfts och i riskbedömningar har åtgärder föreslagits för att minimera identifierade risker. Ledningsgruppen för den nya avdelningen, förstärkt med verksamhetsutvecklare, HR-specialist och organisationspsykolog planerar för insatser för medarbetarskap, rolltagning och samverkansformer som ska genomföras under första halvåret 2023.

Från den första oktober 2022 tillhör mark- och exploateringsfrågorna samhällsbyggnadsförvaltningen och kundtjänst ingår i avdelning verksamhetsstöd. Flytten till samhällsbyggnadsförvaltningen föregicks av en hel del oro och visst motstånd från berörda medarbetare. Att flytta kundtjänstenheten till avdelning verksamhetsstöd gick smidigt och uppfattades som en positiv förändring.

Även projektavdelningen och försörjningsavdelningen diskuterar organisationsförändringar. Projektavdelningen planerar för att införa två enheter under 2023 och försörjningsavdelningen planerar för att utöka antalet enheter på avdelningen, med anledning av storleken på nuvarande enheter samt ett utökat uppdrag för varuförsörjningen med anledning av ökade krav på kris- och beredskapslager.

7.1 Personalvolym

Antalet anställda i december 2022 (Tabell 1) har minskat med elva personer jämfört med samma månad förra året. Antalet tillsvidareanställda har minskat med en och visstidsanställda (tidsbegränsad anställning) med tio personer. Antalet anställda utgör en ögonblicksbild den 31 december och ger ingen bild av hur många som arbetat under året. Antalet årsarbetare (Tabell 1) ger däremot en bild av hur anställningarna sett ut under året.

Det finns flera olika förklaringar till förändringen i antalet anställda och dessa förklaringar ger sammantaget att antalet tillsvidareanställda är i princip konstant medan antalet visstidsanställda minskar. Den 1 oktober flyttade omkring tio medarbetare från teknikförvaltningen till samhällsbyggnadsförvaltningen i och med bildandet av mark- och exploateringsenheten. Ytterligare en orsak till att antalet medarbetare minskar är att hamnavdelningens hamnservicemän från den 1 januari 2022 lyder under transports kollektivavtal och därför han nödgats hanteras manuellt och finns inte med i statistiken.

Det finns även orsaker till att antalet tillsvidareanställda i vissa delar har ökat. Förändringarna i lagen om anställningsskydd innebär skärpningar i reglerna om visstidsanställning, vilket innebär att möjligheterna att visstidsanställa blir mer begränsade. Detta påverkar antalet anställda för de verksamheter som har behov av att ersätta personal ett till ett vid frånvaro och kan göra att antalet tillsvidareanställda ökar, när verksamheten måste upprätthållas. Justeringarna i lagen om anställningsskydd har införts i flera steg och den senaste förändringen trädde i kraft den 1 oktober 2022 och innebär att visstidsanställningar som inte är vikariat kommer att omvandlas till en tillsvidareanställning redan efter ett års anställning. Gata- och parkavdelningen har också valt att omvandla vissa säsongsanställningar till tillsvidareanställningar, eftersom säsongen för parkarbete förlängts i och med klimatförändringarna. Säsongsanställningarna kompletteras med kortare sommarvikariat under ett antal veckor under den mest intensiva besöksperioden.

Förändringen i medarbetarbilderna beror också på att förvaltningen har färre vakanser i år än förra året. Antalet icke tillsatta tjänster kommer över tid att påverka vårt medarbetarantal och effekterna av detta kommer sannolikt att bli mer och mer synliga i statistiken, på grund av att rekryteringsprocessen tar längre tid när vi rekryterar svårrekryterade grupper. För att motverka glapp mellan avgång och nyrekrytering finns ett antal aktiviteter i förvaltningens kompetensförsörjningsplan, så som att ta in nyblivna pensionärer på timanställning, där de även kan fungera som mentor för nyrekryterade medarbetare, samt att vid planerade pensionsavgångar ersättningsrekrytera ett antal månader innan avgång. Det finns även aktiviteter som syftar till att minska sårbarheten om en medarbetare ändå hinner sluta innan en ersättare rekryterats, nämligen att identifiera nyckelkompetenser och skapa redundans, samt säkerställa att rutiner och processer är identifierade och kartlagda så att kunskap inte försvinner när medarbetare slutar.

Även antalet årsarbetare minskar i ungefär samma omfattning som antalet anställda och förändringen avser tidsbegränsade anställningar (visstid). Antalet årsarbetare är alla medarbetares sammanlagda sysselsättningsgrader omräknade till heltider. Att förvaltningen har 510 årsarbetare men 514 anställda innebär att den genomsnittliga sysselsättningsgraden är 99,2 procent. Arbetet med att öka sysselsättningsgraden och minska andelen deltidsanställda beskrivs under mål 14.

Tabell 1: Antal anställda 31 december 2022 och 2021

	Antal anställda Dec 2022	Förändring mot Dec 2021	Antal årsarbet enl anst avtal Dec 2022	Förändring mot Dec 2021
Alla anställningsformer	514	-11	510	-9
Tillsvidare	489	-1	484	0
Tidsbegränsad	26	-10	26	-9

7.2 Sjukfrånvaro

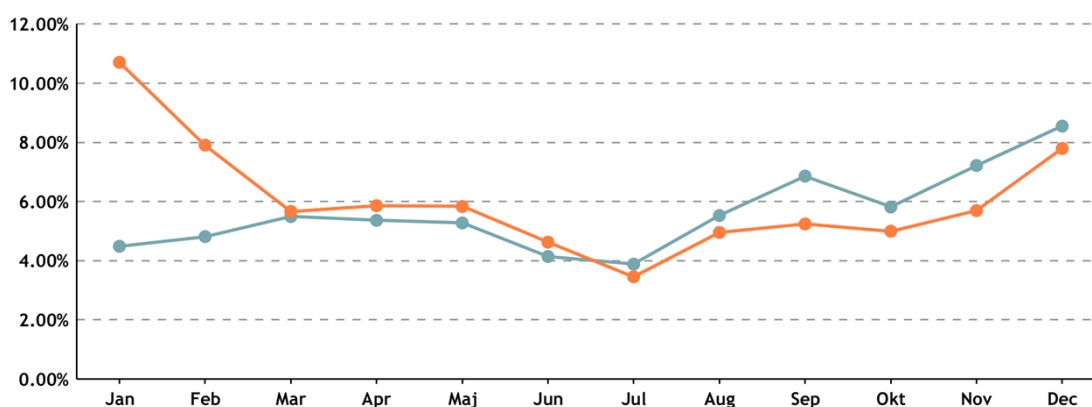
Sjukfrånvaron i januari var högre än någonsin, och i princip dubbelt så stor som i januari 2021 och även under februari var den högre än normalt. Därefter stabiliserar sjukalet, och under hösten är sjukfrånvaron något lägre än året innan. I december ökar dock sjukalet igen, men ligger ändå lägre än 2021 som hade osedvanligt hög sjukfrånvaro under december. Under de senaste två åren har pandemin präglat sjukfrånvaron och rekommendationen om att stanna hemma vid minsta symtom har påverkat sjukalet. Vid en analys av sjukfrånvaron för 2022 jämfört med 2021 och 2020 kan konstateras att det framförallt är korttidssjukfrånvaron (dag 1-14) som varit högre än tidigare år. Den medellånga sjukfrånvaron (dag 15-90) har minskat från år till år, från 1,32 procent av ordinarie arbetstid under januari till november 2020 till 0,97 procent av ordinarie arbetstid 2022. Den långa sjukfrånvaron (dag 91+) har legat relativt stabilt de senaste åren, och utgör omkring 0,8 procent av den ordinarie arbetstiden för samtliga tre år. Sammantaget blir slutsatsen att det ökade sjukalet till stor del är en effekt av pandemin och att systematiskt arbete med rehabilitering ger effekter på en minskad långtidssjukfrånvaro, över tid. Dock kan konstateras att sjukfrånvaron är högre i år än förra året, främst korttidssjukfrånvaron. Detta på grund av den höga sjukfrånvaron i januari och februari. Även under resten av våren ligger sjukalet något högre än föregående år. Att sjukfrånvaron är högre för månaderna april till juni i år än 2021 överensstämmer inte med sjukfrånvaron för regionen i stort. Dock minskar sjukalet under sommaren och ligger något lägre än under 2021 under andra halvåret. Att korttidssjukfrånvaron fortsätter att vara hög, trots lättade restriktioner vid symtom, behöver fortsatt följas för att bedöma vilka åtgärder som kan behöva vidtas. Försörjningsavdelningen har under lång tid haft hög korttidssjukfrånvaro och ledningsgruppen på försörjningsavdelningen har, tillsammans med HR-specialist, tagit fram en åtgärdsplan som syftar till att minska den upprepade korttidsfrånvaron.

Sjukfrånvaron under januari och början av februari, då många medarbetare drabbades av covid-19 och andra förkylningsvirus, var så pass omfattande att verksamheten påverkades, främst försörjningsavdelningens städverksamhet, som trots ökad övertid, nödgades att prioritera i uppdrag och minska städinsatserna inom vissa områden. Även andra avdelningar beskriver att verksamheten var ansträngd under perioden, på grund av den omfattande sjukfrånvaron. Även i december har den höga sjukfrånvaron lett till hög arbetsbelastning och påverkat verksamheterna.

Tabell 2: Sjuktal, andel av anställningstiden, januari-december 2022 och 2021.

	Sjuktal % Jan - Dec 2022	Sjuktal % Jan - Dec 2021	Förändring % enheter
Alla	5.99%	5.63%	0.36
Kvinna	7.53%	7.66%	-0.14
Man	4.95%	4.24%	0.72

Diagram 4: Sjuktal månadsvis 2022 (orange linje) och 2021 (blå linje).

7.3 Lönebildning

Teknikförvaltningen har flera svårrekryterade grupper, så som ingenjörer, chefer och arbetsledare, tekniker och elektriker. Vid rekrytering och i arbetet med att behålla dessa grupper konkurrerar vi också med andra arbetsgivare än de kommunala, där lönebildningen ligger högre. De lönejämförelser som görs kartlägger skillnader mellan Region Gotland och andra kommuner, och i dessa jämförelser ligger de svårrekryterade grupperna i nivå med rikets median, men i rekryteringssammanhang och även när medarbetare väljer att avsluta sin anställning i förvaltningen, finns ofta betydande skillnader i lönebildningen.

Förvaltningen fick inga extra lönemedel under 2022 för att prioritera våra bristyrken. Dock gjordes omfördelning i tilldelade medel för lönekostnadsökningar 2022 som tillföll ingenjörer, tekniker, elektriker, enhetschefer och arbetsledare samt några mindre grupper. Samma yrkesgrupper är även prioriterade i lönerevisionen 2023, samt även avdelningschefer och städare och i 2023 års lönerevision kommer förvaltningen även få ta del av regionens avsatta medel för prioriteringar. Prioriteringen för städare är en jämställdhetsprioritering. Även här ligger förvaltningens städare i nivå med övriga riket, men nationellt är yrket i stor omfattning ett genomgångsyрке för ungdomar och nyanlända som är nyetablerade på arbetsmarknaden, medan städare i Region Gotland har låg personalomsättning och många stannar länge i yrket. Detta kräver att vår medianlön ligger högre än riket och att den nittionde percentilen höjs.

Det går ännu inte att avgöra vilka effekter 2022 års löneprioriteringar gett eftersom de nationella jämförelserna inte är klara. Historiskt kan dock konstateras att de bristyrkessatsningar som görs inte sällan följer de satsningar som andra kommuner gör,

vilket innebär att effekterna inte blir så stora som önskat. Lönerna för svårrekryterade grupper ökar överallt, både i privat och offentlig sektor, och fler och fler av förvaltningens yrkesgrupper blir allt svårare att rekrytera.

Under 2022 påbörjades ett arbete med att tydliggöra karriärvägar för svårrekryterade yrkesgrupper och första yrkesgrupp ut är förvaltare. Arbetet knyter an till lönebildningsarbetet genom att tydliggöra befattningens arbetsinnehåll och svårighetsgrad för olika kompetens- och erfarenhetsnivåer samt knyta an till individens prestation och utvecklingspotential.

Årets lönekartläggning visar på jämställda löner, det vill säga att det inte går att finna några osakliga löneskillnader mellan män och kvinnor inom förvaltningens yrken. Chefer utbildas i lönebildning genom regionens löneutbildningar och lönekriterierna lyfts till diskussion på arbetsplatsträffar i syfte att förankra lönebildningsarbetet i verksamheten.

Jämfört med övriga riket och jämförbara kommuner har teknikförvaltningen över lag konkurrenskraftiga löner, men utmaningen med att konkurrera med den privata arbetsmarknaden kvarstår och det finns en fortsatt utmaning i att öka lönespridningen till följd av höga ingångslöner i bristyrken. Därför kommer förvaltningen sannolikt att fortsatt ha behov av satsningar på svårrekryterade grupper även efter 2023.

Årets lönekartläggning visar på jämställda löner, det vill säga att det inte går att finna några osakliga löneskillnader mellan män och kvinnor inom förvaltningens yrken. Chefer utbildas i lönebildning genom regionens löneutbildningar och lönekriterierna lyfts till diskussion på arbetsplatsträffar i syfte att förankra lönebildningsarbetet i verksamheten.

Jämfört med övriga riket och jämförbara kommuner har teknikförvaltningen över lag konkurrenskraftiga löner, men utmaningen med att konkurrera med den privata arbetsmarknaden kvarstår och det finns en fortsatt utmaning i att öka lönespridningen till följd av höga ingångslöner i bristyrken. Därför kommer förvaltningen sannolikt att fortsatt ha behov av satsningar på svårrekryterade grupper även efter 2023.

8 Ekonomisk uppföljning

Årets resultat

Teknikförvaltningens totala resultat 2022 är i stort sett i enlighet med budget, 0,3 miljoner kronor. Förvaltningens verksamhet består både av skattefinansierad verksamhet, vilket inkluderar ett flertal resultatenheter, samt av fyra fullt ut avgiftsfinansierade verksamheter. De skattefinansierade verksamheterna har totalt sett ett budgetöverskridande om -1,1 miljoner kronor och de avgiftsfinansierade verksamheternas utfall uppgår tillsammans till 1,4 miljoner kronor.

Skattefinansierad verksamhet

Inom den skattefinansierade verksamheten uppvisar flera verksamheter negativa utfall mot budget, vilket kompenseras med att andra verksamheter har positiva utfall. Kollektivtrafiken har, som väntat, ett stort budgetöverskridande, totalt -18 miljoner kronor. Budgetavvikelsen för den allmänna kollektivtrafiken uppgår till -12,5 miljoner kronor. Intäkterna är lägre än budget samtidigt som kostnaderna är högre. Budgetjämförelsen är inte helt rättvisande då budgeten redan i utgångsläget inte var realistisk med dagens trafikutbud. Intäkterna är högre än för 2021 men når inte upp till de budgeterade. Därtill

kommer större kostnadsökningar än beräknat när hög inflation och kostnadsökning för drivmedel resulterat i högre indexuppräknningar än förväntat i gällande trafikavtal.

Underskottet för samhällsbetalda resor uppgår till -5,5 miljoner kronor. Det är främst ökade kostnader som orsakar budgetöverskridandet, då ett större antal sjuk- och färdtjänstresor har utförts under 2022 jämfört med tidigare år.

Gata- och vägverksamheten har ett negativt utfall om -4 miljoner kronor. Överskridandet förklaras i huvudsak av kostnader för vinterväghållning där högre kostnader för drivmedel, grus och dammbindningsmedel bidrar. Även inom parkförvaltningen har högre drivmedels- och materialkostnader inneburit ett negativt utfall jämfört med budget.

Fastighetsförvaltningens resultat uppgår till -2,8 miljoner kronor. Den del av verksamheten som finansieras via hyror har ett negativt utfall om -4,1 miljoner kronor. Elkostnad om 2,8 miljoner kronor för en inhyrd fastighet har under en femårsperiod felaktigt betalats av hyresvärden istället för Region Gotland vilket har reglerats under december. Även den anslagsfinansierade verksamheten som avser offentliga toaletter och civilförsvarsanläggningar uppvisar ett budgetöverskridande om 1,2 miljoner kronor. Ökade kostnader för städtjänster förklarar den största delen av avvikelsen. Ett underutnyttjande av budget för evakueringslokaler för Södervärnsskolan och Alléskolan, 2,6 miljoner kronor, väger upp det totala utfallet för fastighetsförvaltningen. Anledningen till underskridandet är att kostnaderna för paviljongernas etablering blev lägre än beräknat.

Ett flertal skattefinansierade verksamheter uppvisar positiva utfall mot budget. Störst avvikelse, 11,3 miljoner kronor, avser verksamheter inom enheten för mark- och stadsmiljö. Från 2022 ska kostnader för exploateringsverksamhet i större utsträckning belasta driftbudgeten och ramförstärkning har erhållits för detta med 15,1 miljoner. Den största delen av överskottet förklaras av lägre kostnader för just exploateringsverksamheten än beräknat. En orsak är att generalkonsultavtalet för Visborgsprojektet har överklagats vilket förorsakat stopp i framdriften av projektet. Därutöver har det funnits vakanser i projektorganisationen.

Varuförsörjningen och hjälpmedelscentralen uppvisar överskott till följd av hög omsättning och att prismodellen genererar mer intäkter när priserna på inköpt material stiger samtidigt som kostnader för löner och lokalhyror är mer trägrörliga. Inom försörjningsverksamheten finns vaktmästeriet som redovisar negativt resultat om -2,5 miljoner kronor. Här är det portoverksamheten som står för merparten av överskridandet. Prismodellen för porto behöver ses över för att kostnadstäckning för portoverksamheten ska kunna uppnås.

Fordonsorganisationen, som rymmer regionens leasingbilar och huvudmaskinstationen hos gata-/parkverksamheten, redovisar positivt resultat om 2,4 miljoner kronor. Tecknande av nya leasingavtal har hindrats av brist på nya biogasbilar till följd av kriget i Ukraina. För att förhindra fordonsbrist har fordon som annars skulle ha bytts ut lösts in och övergått i regionens ägo. De interna avtalen löper på och genererar intäkter samtidigt som kostnader kopplade till nybilsanskaffning minskar. Kostnaden för service för fordon är lägre än budgeterat när bilar inte lämnas på service av nyttjande verksamheter i den omfattning som planerats.

Avgiftsfinansierad verksamhet

VA-verksamhetens resultat för 2022 är positivt och uppgår till 6,5 miljoner kronor. Såväl intäkter som kostnader är högre än de budgeterade. Intäkterna av anslutnings- och bruksavgifter är högre till följd av att VA-taxan höjdes inför 2023 med 10 procent och att fler abonnenter anslutits än förväntat. Även bidragsintäkterna är högre än budgeterat till

följd av bidrag från Länsstyrelsen för projekt som syftar till att på olika sätt öka vattenförsörjningen på Gotland. De högre intäkterna täcker kostnadsökningar avseende kemikalier, förbrukningsmaterial, drivmedel och kapitalkostnader. Personalkostnaderna blev lägre än budgeterat till följd av vakanser.

Besökssommaren innebar höga intäkter än budgeterat för linjehamnen vilket resulterat i att årsresultatet blev ett överskott om 1,3 miljoner kronor. Utfallet för kryssningskajen, vad avser den del som omfattar kapitalkostnaderna, är negativt, -0,2 miljoner kronor, vilket är i enlighet med avtalet med Copenhagen Malmö Port (CMP). En positiv effekt med den lägre internräntan är att brytpunkten när avtalet kommer generera årliga plusresultat har tidigare lagts.

Avfallsverksamhetens utfall 2022 är negativt, -6,1 miljoner kronor. Verksamheten har under lång tid brottats med att uppnå ekonomisk balans. Trots höjning av avfallstaxan inför 2022 så har kostnaderna ökat mer än beräknat och inneburit att resultatet blev negativt även i år. Den största ökningen avser köp av huvudverksamhet, 3,6 miljoner kronor, där högre kostnad för drift av återvinningscentraler i Fröjelstugans regi står för merparten av kostnadsökningen. Även kostnaden för insamling av hushållsavfall har ökat med knappt 1 miljon kronor. Ett stort inflöde av deponimassor till deponin i Slite har inneburit hög avfallsskatt, 2,9 miljoner kronor. När utflöde av massor sker kommer motsvarande debiterad skatt att återbetalas. Därutöver har kostnaden för förbrukningsmaterial och drivmedel ökat och påverkat resultatet negativt. Det kommer att krävas en rad åtgärder för att rymma kostnaderna för avfallsverksamheten och det kommunala avfallsansvaret inom en godtagbar nivå för avfallstaxan. Avfallsavdelningen kommer under 2023 arbeta med att identifiera verksamhetens kostnadsdrivare för att nå ekonomisk balans.

Tabell 3: Utfall intäkter och kostnader 2022 jämfört med budget samt utfall 2021 (tusen kronor)

Kontostruktur	Budget Jan - Dec 2022	Utfall Jan - Dec 2022	Avvikelse Jan - Dec 2022	Utfall Jan - Dec 2021
Resultat	-227 679	-227 352	327	-216 480
INTÄKTER	1 304 025	1 433 113	129 088	1 341 667
Taxor och Avgifter	396 212	410 111	13 900	365 851
Statsbidrag	23 240	28 340	5 100	23 099
Försäljning vara/tjänst	296 349	365 533	69 184	349 308
Intern resursfördelning	26 052	29 680	3 628	30 885
Övriga intäkter	562 173	599 450	37 277	572 524
KOSTNADER	-1 531 704	-1 660 465	-128 761	-1 558 147
Personal	-318 105	-303 299	14 806	-290 345
Köp av tjänst	-106 779	-106 471	308	-97 857
Köp huvudverksamhet	-201 606	-213 677	-12 071	-206 335
Förbrukn. mtrl	-112 696	-157 011	-44 316	-139 290

Kontostruktur	Budget Jan - Dec 2022	Utfall Jan - Dec 2022	Avvikelse Jan - Dec 2022	Utfall Jan- Dec 2021
Lokaler	-302 087	-346 385	-44 297	-316 260
Avskrivn. internränta	-278 232	-286 310	-8 078	-277 334
Intern resursfördelning	-36 147	-32 045	4 102	-28 560
Övriga kostnader	-176 053	-215 266	-39 214	-202 166

Tabell 4: Utfall och budget per avdelning 2022 samt utfall 2021 (tusen kronor).

	Budget Jan - Dec 2022	Utfall Jan - Dec 2022	Avvikelse Jan - Dec 2022	Utfall Jan- Dec 2021
22 Teknisk nämnd	-227 679	-227 352	327	-216 480
22000 Tekniska nämnden	-1 743	-1 402	341	-1 488
22001 TKF Verksamhetsstöd	0	940	940	268
22002 Projektavdelning	-6 747	-5 432	1 315	-4 411
22003 Park- och trafikavdelning	-52 953	-54 610	-1 657	-46 679
22004 VA-avdelning	0	6 496	6 496	-4 438
22005 Fastighetsavdelning	-10 434	-13 210	-2 776	-6 767
22006 Hamnavdelning	-5 369	-4 158	1 211	-4 303
22007 Mark o trafikavdelningen	-150 433	-156 381	-5 948	-144 559
22008 Avfallsavdelning	0	-6 135	-6 135	-6 489
22009 Försörjningsavdelning	0	6 541	6 541	2 386

Nettokostnadsutveckling

Förvaltningens totala nettokostnadsutveckling 2022 uppgår till totalt 5 procent vilket motsvarar 10,9 miljoner kronor.

Såväl intäkterna som kostnaderna har ökat med vardera 7 procent. Kostnadsökningen totalt uppgår till 102,3 miljoner kronor och intäkterna har ökat med 91,5 miljoner kronor.

Intäktsökningen beror på högre taxor inom VA, avfall, hamnen samt mark- och stadsmiljö. VA-taxan avseende bruksavgifter höjdes med 10 procent från 1 januari 2022 och avfallstaxan indexuppräknades med 3,6 procent för hämtning av hushållsavfall och 4,8 procent för slamtömning. Övriga taxor höjdes inför året utifrån förändringen av konsumentprisindex med 2,8 procent. Försörjningsverksamhetens intäkter har ökat till följd av hög efterfrågan och högre materialpriser, vilket i sin tur genererar högre intäkter. Även den årliga höjningen av internhyrorna bidrar till ökningen. Inom flera av verksamheterna är försäljningsvolymen större i år än under förra året, särskilt inom VA, gata- och parkverksamheten, hamnen, mark och stadsmiljö samt försörjning. Övriga

intäkter ökar, vilket till största delen beror på större efterfrågan på verksamhetsanpassning av lokaler från förvaltningarna till fastighetsförsörjningsavdelningen.

Kostnaderna har ökat med totalt 7 procent jämfört med 2021. Beloppsmässigt är ökningarna störst avseende förbrukningsmaterial och lokaler, vilket var väntat med tanke på prisutveckling avseende drivmedel, material och el. Lokalkostnaderna har ökat med 30,1 miljoner kronor varav 20,1 miljoner kronor avser kostnaden för sanering av mark vid Rävhamnen i Visby. I övrigt så är lokalkostnaderna högre till följd av att hyrorna för inhyrda lokaler är högre i år jämfört med förra året. Ökningen av kostnaden för förbrukningsmaterial syns hos flera verksamheter, men framför allt hos försörjningsverksamheten, avfall och gata- och parkverksamheten. Bland annat så har kostnaden för dammbindningsmedel, som används för underhåll av grusvägar, ökat från 1,6 miljoner kronor 2021 till 2,5 miljoner kronor 2022. Kapitalkostnaderna är högre än föregående år trots sänkning av internräntan från 1,5 procent till 1 procent. Den största ökningen återfinns inom VA-verksamheten samt inom fastighetsförvaltningen som har 6,7 miljoner kronor respektive 5,7 miljoner kronor i högre kapitalkostnader än för förra året.

Ökningen av personalkostnaderna med 4 procent avser i huvudsak skillnaden i löneläge 2021 kontra 2022. Lönerevisionen resulterade i en ökning av lönerna om 3 procent. Förvaltningen har färre vakanser i dagsläget jämfört med förra året vilket innebär en högre lönekostnad. Under inledningen av 2022 var sjukfrånvaron hög vilket innebär högre lönekostnader när vikarier tas in vid korttidssjukfrånvaro. Arbetsgivaren betalar sjuklön dag 2-14, och samtidigt lön för vikarier. Sjukfrånvaron för januari var mycket hög, i synnerhet inom städverksamheten, och även om all frånvaro inte ersatts av vikarier så har kostnaden för sjuklön och vikarier varit hög.

Tabell 5: Utfall intäkter och kostnader 2022 jämfört med 2021 (tusen kronor).

Kontostruktur	Utfall Jan - Dec 2022	Utfall Jan- Dec 2021	Förändring	Förändring %
Resultat	-227 352	-216 480	-10 872	5%
INTÄKTER	1 433 113	1 341 667	91 446	7%
Taxor och Avgifter	410 111	365 851	44 260	12%
Statsbidrag	28 340	23 099	5 242	23%
Försäljning vara/tjänst	365 533	349 308	16 224	5%
Intern resursfördelning	29 680	30 885	-1 205	-4%
Övriga intäkter	599 450	572 524	26 925	5%
KOSTNADER	-1 660 465	-1 558 147	-102 318	7%
Personal	-303 299	-290 345	-12 954	4%
Köp av tjänst	-106 471	-97 857	-8 614	9%
Köp huvudverksamhet	-213 677	-206 335	-7 342	4%
Förbrukn. mtrl	-157 011	-139 290	-17 721	13%
Lokaler	-346 385	-316 260	-30 124	10%

Kontostruktur	Utfall Jan - Dec 2022	Utfall Jan- Dec 2021	Förändring	Förändring %
Avskrivn. internränta	-286 310	-277 334	-8 976	3%
Intern resursfördelning	-32 045	-28 560	-3 485	12%
Övriga kostnader	-215 266	-202 166	-13 101	6%

Investeringar

Under 2022 uppgick investeringsutgifterna till 332,9 miljoner kronor av budgeterade 969,7 miljoner kronor. Förvaltningens beslutade investeringsbudget för 2022 uppgick till 285,8 miljoner kronor i utgångsläget. Därutöver tillkom kompletteringsbudget om 554,9 miljoner kronor och tilläggsanslag för ett antal projekt om totalt 61,8 miljoner kronor. Under året har dessutom 202,8 miljoner kronor omdisponerats från andra förvaltningar till teknikförvaltningen. Det rör sig om medel som ska användas för att uppföra nya verksamhetslokaler eller för att anpassa befintliga lokaler.

VA-verksamheten har fortsatt mycket stor investeringsverksamhet. Av den totala budgeten för 2022 om 250 miljoner kronor har 111,7 miljoner kronor förbrukats under året. Differensen mellan budget och utfall beror på att vissa projekt har förskjutits i tid till följd av tillståndprocesser och begränsade personalresurser inom VA-avdelningen och projektavdelningen. Det projekt som inneburit störst investeringsutgift under 2022, 36,9 miljoner kronor, är dragning av VA-ledning mellan Stenhuse Sanda och Västergarn. Ledningsdragningarna är klara men driftstart dröjer då leverans av el till pumpstationerna har försenats. 12,9 miljoner kronor har reinvesterats i olika VA-anläggningar runt om på ön. Vattenverk har byggts om för 8,1 miljoner kronor och avloppsreningsverk för 2,2 miljoner kronor. Sanering av ledningsnät har inneburit investeringsutgifter om 22,9 miljoner kronor.

Fastighetsverksamhetens investeringsbudget 2022 uppgick totalt till 134,3 mkr och av dessa har 99 mkr förbrukats. Den största andelen av investeringsbudgeten är fastighetsägarätgärder, 46,6 miljoner kronor, där bland annat planerat underhåll ingår. Utgifterna uppgick till totalt 41,2 miljoner kronor. 2022 års investeringsbudget för ventilationsåtgärder uppgick till 31,9 miljoner kronor. Av dessa medel har 22 miljoner kronor förbrukats där det stora ventilationsprojektet för Södervärnsskolan ingår som har inneburit investeringsutgifter om 17,9 miljoner kronor. En rad projekt avseende verksamhetsanpassning av lokaler har genomförts under 2022, bland annat på Södervärnsskolan och operation Visby lasarett. Dessa projekt har inneburit investeringsutgifter om totalt 32,3 miljoner kronor.

Avfallsverksamhetens investeringsbudget för 2022 uppgick till 40,1 miljoner kronor. Av dessa har endast 1,2 miljoner kronor förbrukats. En större genomlysning av hur framtidens återvinningscentraler på ön ska se ut pågår och kommer resultera i en ny beräkning av investeringsbehoven.

Inom den skattefinansierade hamnverksamheten har 16,1 miljoner kronor av budgeterade 23,8 miljoner kronor förbrukats under 2022. Den största investeringen är i en så kallad Ro-Ro-ramp i Slite hamn, 13,7 miljoner kronor. Rampen kommer användas av Cementa som kommer betala hyra som täcker kapitalkostnaderna under nyttjandetiden. Investeringsbudgeten inom den avgiftsfinansierade linjehamnen uppgick till 49,2 miljoner

kronor och där har endast 4,4 miljoner kronor tagits i anspråk under året. Flera av de budgeterade projekten har startats under året men där huvuddelen av utgifterna kommer under 2023. Det största budgeterade beloppet, 30 miljoner kronor, avser anpassning av färjeläge sju som kom igång senare än beräknat och utfallet blev därför väsentligt lägre under 2022 än vad som tidigare kalkylerats.

Inom området mark, stadsmiljö, gator och vägar har beläggningsprogrammet fortsatt och inneburit utgifter om 12,6 miljoner kronor. Förutom att återställa standarden för de kommunala gatorna och vägarna är beläggningsprogrammet viktigt för att byta ut beläggning som vid förslitning orsakar ohälsosamma partiklar i luften framförallt i Visby. Reinvestering i belysning av de kommunala vägarna har gjorts för totalt 3,7 miljoner kronor under året. Investeringsprojekt för gator och vägar där statlig medfinansiering beviljats är i de flesta fall färdigprojekterade men genomförandet har i flera fall försenats då fördringar medfört behov av ytterligare statlig finansiering. Byggstart av projekt avseende trafiksäkerhetsåtgärder för Östercentrum/Jägargatan, trafikpassning av Södervärnsskolan, trafikpassning av Roma busstorg och cirkulationsplats Östra Hansegatan kommer att ske under 2023. Anslutning till flygplatsen har byggstart under 2023 och planeras att färdigställas 2024.

Investeringsprojekt för parker och lekplatser har genomförts bland annat i Roma, där en lekplats byggts om och utökats och delvis tillgänglighetsanpassats. Även den centrala parken i Roma har setts över och sittplatser, cykelställ och en grillplats har anlagts. Lekplatser på Oxelgatan, Hagbyvägen, Gärdesstigen och Artillerigatan har byggts om. Det har planterats nya träd utifrån framtagna trädvårdsplan för Visby. Handlingar för att renovera och tillgänglighetsanpassa Kallisbryggan är framtagna och projektet beräknas kunna genomföras inför sommarsäsongen 2023.

Projektavdelningen har under året projekterat ett 30-tal projekt som beställts via fastighetsförsörjningen från andra förvaltningar. Det projekt som inneburit störst investeringsutgift under året är ny reception åt socialförvaltningens verksamhet i kvarteret Grönsiskan i Visby, 11,8 miljoner kronor. Projektet är i stort sett klart och nu återstår slutbesiktning. Byggnation på Korpen i Visby pågår åt hälso- och sjukvårdsförvaltningen, i flera etapper. Etapp 3 har färdigställts under året och inneburit utgifter om 9 miljoner kronor och även här återstår slutbesiktning under kvartal 1 2023. Det nya korttidsboendet på Korpen har färdigställts under året för 6,7 miljoner kronor och hyresgästerna är inflyttade. Socialförvaltningen har stora behov av att utöka antalet platser på särskilda boenden runt om på ön. Projektet att bygga ut Tingsbrogården i Bro fortgår, men det har blivit förseningar i projektet till följd av en vattendom. Projekteringen fortsätter med utökning av antal nya platser från 58 till 78.

Ett av projektavdelningens större projekt är den nya Alléskolan. Den gamla skolbyggnaden har rivits och snart kommer den nya byggnaden uppföras. Investeringsutgiften under 2022 uppgick till 5,8 miljoner av de budgeterade 82,2 miljoner kronorna vilket inte inkluderar rivningskostnaden som istället har bokförts som en driftsutgift. Uppförandet av modulbyggnad vid Visby lasarett pågår och den initiala förseningen i projektet beräknas inte innebära framskjutet inflyttningsdatum. Av den totala budgeten för projektet om 84,6 miljoner kronor har 5,2 miljoner kronor hittills förbrukats. I Väskinde ska en ny förskola byggas, projektet pågår och byggnationen påbörjas under 2023. Under 2022 har 1,1 miljoner kronor använts av budgetens 50,6 miljoner kronor.

Praxis är att hela eller större delen av investeringsbudgeten överförs till teknikförvaltningen inför uppstarten av ett nytt projekt, även i det fall det rör sig om fleråriga projekt. Det innebär att det alltid finns avsevärda budgetbelopp vid varje årsskifte som är oförbrukade. Vid detta årsskifte hörde de största oförbrukade posterna till projekten moduler Visby lasarett (79,4 miljoner kronor), nya Alléskolan (76,4 miljoner kronor), ny förskola Väskinde (49,5 miljoner kronor), ombyggnation av Högbyskolans kök (23,9 miljoner kronor), ställverk Visby lasarett (14,1 miljoner kronor), Tingsbrogården (10,6 miljoner kronor) och anpassning kök Terra Nova-skolan (8,9 miljoner kronor). Samtliga dessa projekt är pågående.

Tabell 6: Investeringsprojekt med störst utgifter 2022 (tusen kronor).

Investeringsprojekt	Utgift 2022
Vattenledning Stenhuse Sanda-Västergarn	38 876
Södervärnsskolan, ventilation	17 858
Ro-Ro-ramp Slite	13 666
Belägningsprogram	12 591
Södervärnsskolan periodiskt underhåll	11 839
Grönsiskan ny reception	11 825
Lasarettet OP-sal, avfuktning	10 203
Södervärnsskolan verksamhetsanpassning	10 200

Tabell 7: Utfall, budget och avvikelse investeringar per verksamhet 2022 (tusen kronor).

Verksamhet/ansvarig avdelning	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse budget 2022
Projektavdelningen	380 883	70 686	310 197
Fastighetsförvaltning	136 461	99 096	37 365
Park, trafik, gator & vägar	80 268	24 566	55 702
Hamnen, skattefinansierat	23 841	16 067	7 774
Övrigt skattefinansierat	9 233	5 164	4 069
Summa skattefinansierat	630 686	215 579	415 107
VA	249 760	111 717	138 043
Avfall	40 130	1 226	38 904
Linjehamnen	49 169	4 435	44 734
Summa avgiftsfinansierat	339 059	117 378	221 681
Totalt	969 745	332 956	636 788

Utfall och budget per investeringsprojekt redovisas i bilaga ”Investeringar per projekt 2022”.

Budgeten 2022 för exploateringsprojekt uppgick till 135,5 miljoner kronor och av dessa har 14,5 miljoner kronor förbrukats. Budgeten omfattar såväl utgifter för iordningställande av mark inför försäljning och för de anläggningstillgångar som uppförs och sen blir kvar i Region Gotlands ägo efter slutförda exploateringsuppdrag såsom VA, gator, vägar och parker. Under året har budgetmedel om 25,4 miljoner kronor flyttats från regionstyrelseförvaltningen till teknikförvaltningen i syfte att samla alla tillgängliga budgetmedel för exploateringsverksamheten. Budget- och verksamhetsansvar för exploateringsverksamheten har övergått till samhällsbyggnadsförvaltningen den 1 januari 2023.

Exploatering av kvarteret Brodösen i Visby är slutfört och har slutrapporterats. Även projektet som benämns "dubbel markanvisning" har slutförts samt exploateringen av yttre A7-området. För dessa projekt återstår ännu slutredovisning. Exploatering av kvarteret Järnvägen pågår och beräknas fortsätta fram till 2026. Det omfattande programmet för exploatering av Visborgsområdet i Visby står för den större delen av 2022 års budget, 66,1 miljoner kronor, men har endast förbrukat 10,3 miljoner kronor vad gäller iordningställande av mark och byggnation av anläggningstillgångar. Den största utgiften 6,5 miljoner kronor avser ny cykelväg, Banvallstråket.